

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
POKRAJINSKI SEKRETARIJAT
ZA PROPISE, UPRAVU I NACIONALNE MANJINE

Projekat

AFIRMACIJA MULTIKULTURALIZMA
I TOLERANCIJE U VOJVODINI

četvrta faza
2008-2009

Sadržaj

OPŠTI DEO

Uvodne napomene.	4
Struktura projekta.	8
-Cilj projekta.	8
-Sažeti opis projekta.	8
- Predmet projekta.	8
- Ciljne grupe	9
- Prioriteti	9
- Regije implementacije	10
- Nosioци Projekta	11
Opis postojeće situacije od interesa za realizaciju projekta.	13
Swot analiza projekta.	16
Specifični objekti projekta.	17
Zajedničke strategije i interakcija delovanja drugih organa IV AP Vojvodine.	19
Pravno i drugo okruženje.	19
Osnove utvrđivanja rezultata provođenja projekta.	21
Osnovni finansijski plan projekta.	21

POSEBNI DEO

potprojekat: Sportska takmičenja "Kup tolerancije 2008".	24
potprojekat: "Koliko se poznajemo".	27
aktivnost: Televizijski Kviz "Koliko se poznajemo" – učenika srednjih škola.	28
aktivnost: "Koliko se poznajemo" – Radio verzija Kviza.	31
aktivnost: "I mi znamo" – takmičenje udruženja osoba sa invaliditetom.	33
aktivnost: "Koliko se poznajemo" - Knjiga o Vojvodini.	35
potprojekat: "Živeti zajedno".	38
aktivnost : "Podunavske Švabe i Srbi – suživot u multietničkoj Vojvodini".	39
aktivnost: "Živeti zajedno: Srbi i Mađari" – mobilna forma.	41
aktivnost: "Bogatstvo različitosti".	44
aktivnost: "Zajedno" - dokumentarni TV serijal.	47
potprojekat: Medijska kampanja – Multikulturalizam u Vojvodini	49
potprojekat: Povratak dobrim poslovnim običajima.	52
potprojekat: Etno dan.	54
potprojekat: Evaluacija stanja međuetničkih odnosa kod mladih u Vojvodini.	57
potprojekat: Interetno Festival.	60
Ostale aktivnosti na realizaciji Projekta	62

[Projekat]
OPŠTI DEO

Uvodne napomene

Vojvodina predstavlja poseban i specifičan primer multikulturalizma u Srbiji. Viševjekovni suživot, po svom jeziku, pismu, veri, tradiciji različitih etničkih zajednica na ovim prostorima: Srba, Mađara, Nemaca, Hrvata, Slovaka, Rumuna, Jevreja itd., i opstajanje te različitosti nasuprot snažnim pokušajima centralnih vlasti (Budimpešte, Beča, Beograda) da se ona eliminiše, dovelo je do toga da je danas Vojvodina sinonim multikulturalizma. Danas je teško zamisliti postojanje Vojvodine, odnosno njene autonomije bez postojanja više etniciteta, jezika, religija, različitih kulturnih obrazaca. Istorijski, u XIX veku Vojvodina, kao politički pojam, nastala je kao rezultat borbe pre svega Srba protiv centralizacije u Ugarskoj, ali vremenom je autonomija Vojvodine postala simbol zaštite različitosti i borbe za priznavanje posebnosti Vojvodine u odnosu na ostale delove države. A posebnost Vojvodine se ogleda, između ostalog, i u njenoj multikulturalnosti. Nije čudo da posle 1920 godine, nakon pripajanja Vojvodine Kraljevini Srbiji, odnosno Kraljevini SHS, borba za priznavanje posebnosti i autonomije Vojvodine nije posustala, jer građani Vojvodine, samim tim i Srbi, u Vojvodini nisu videli samo potrebu osamostaljenja od Budimpešte, nego od svake centralizacije, ekonomskog izrabljivanja i negiranja priznavanja posebnosti Vojvodine.

Multikulturalizam Vojvodine se može dokazati nizom upečatljivih podataka. Nastava u državnim osnovnim školama u Vojvodini se izvodi na 6 jezika (srpski, mađarski, slovački, rumunski, hrvatski i rusinski), a u srednjim školama na 5 jezika (srpski, mađarski, slovački, rumunski, rusinski). Javno informisanje, u elektronskim medijima se obavlja na osam jezika (mađarski, slovački, rumunski, hrvatski, romski, ukrajinski i rusinski). Službena upotreba jezika manjina je predviđena u 39 vojvođanskih opština od 45. Postoje budžetski finansirana profesionalna pozorišta na srpskom, mađarskom, slovačkom i rumunskom jeziku. Razvijen je i nevladin sektor, pripadnici nacionalnih i etničkih manjina u Vojvodini su formirali više stotina aktivnih udruženja i organizacija za negovanje običaja, folkloru, razvoja nacionalne kulture i jezika, razvoja obrazovanja itd

Čak i ovaj kratak pregled nekih aspekata multikulturalnosti u Vojvodini je sasvim dovoljan dokaz tvrdnji da u Vojvodini postoji razvijeni institucionalni okvir multikulturalnosti i da različite kulture i jezici u Vojvodini zaista žive. Isto tako u Vojvodini postoji snažna privrženost sopstvenoj nacionalnoj kulturi i identitetu. Dakle možemo zaključiti da je multikulturalizam realnost u Vojvodini, da postoje i institucionalne garancije za očuvanje te jedinstvene kulturne šarolikosti.

Međutim Vojvodina se susreće i sa značajnim izazovima i problemima vezanim za

svoj kulturni i jezički pluralitet. Multikulturalnost, postojanje i razvijanje različitosti, iako je široko poštovana u Vojvodini i deo njene svakodnevice ipak nije prihvaćena od svih značajnih činilaca u društvu. Postoji značajan otpor prema njoj kod dela građana, naročito Srba u Vojvodini. Ne negirajući da je latentnog otpora bilo i ranije, prave teškoće su počele paralelno sa eskalacijom krize na Kosovu, jačanjem velikosrpskog nacionalizma i šovinizma krajem osamdesetih, te etnički obojenog sukoba i rata najpre u Hrvatskoj, posle u Bosni i Hercegovini i kasnije na Kosovu. Tokom ovih dešavanja došlo je do široke etničke mobilizacije Srba i u Vojvodini, a različitost i posebnost su često tretirane kao prepreka na putu ka ostvarenju nacionalističkih ciljeva i planova.

Manjine u ovoj situaciji su tokom devedesetih bile naterane da zbiju svoje redove, pa je došlo i sa njihove strane do određene etničke homogenizacije, ali nikad do radikalizacije (naime i pored strašnih razaranja gotovo na granici Vojvodine, nacionalne manjine nisu se vojno organizovale, nasilne pobune ili terorizam nisu postojale na prostoru Vojvodine ni u naznakama). Ono što možemo, na osnovu pouzdanih podataka, da tvrdimo da kao rezultat šovinističke državne politike, koja je vođena naročito u državnim medijima veliki deo Srba u Vojvodini je izgradio značajan otpor prema multikulturalizmu, što je vidljivo iz raznih istraživanja.¹ Ovome je zasigurno doprinelo i naseljavanje više stotina hiljada Srba iz Bosne i Hrvatske tokom devedesetih. Integracija tih ljudi sa prostora strašnih međunacionalnih sukoba u višejezične sredine Vojvodine (došli su sa prostora koji je bio potpuno monolingvalan) nije išla uvek lako i predstavlja poseban izazov.

Država nije dovoljno radila na zbrinjavanju tih ljudi, ali gotovo da ništa nije radila na tome da ti ljudi prihvate vrednosti kao što je multikulturalnost ili višejezičnost. Dakle, i u ovim izmenjenim prilikama, potrebno je stvoriti okolnosti u kojima će i srpska većina u Vojvodini prihvatiti jezičku, kulturnu i konfesionalnu različitost kao vrednost, a ne kao prepreku, koju treba što pre ukloniti.

Preduslov za započinjanje takve strategije je suočavanje sa prošlošću i traumatskim iskustvima koje su etnički konflikti proizveli. Sagledavanje prošlih zbivanja i njihova interpretacija treba da budu predmet otvorenih razgovora kroz koje će se moći sagledati pluralitet viđenja i iskustava. Ljudi treba da saznaju kakva su iskustva imali i pripadnici drugih naroda i da na taj način izbegnu formiranje predrasuda i stereotipa.

Zadatak države je da eliminiše i sankcioniše "jezik mržnje" uperen protiv dugih nacija. Mnogi elementi ovog jezika mržnje su prosto recidivi prošlosti koji su se u vidu uvredljivih kvalifikacija i pogrđnih naziva odomacili u svakodnevnoj komunikaciji i mass-medijima i njihov negativan uticaj ostaje nezapažen. Još su opasnije izjave koje potiču od političke i kulturne elite u kojima jezik mržnje dobija i glamur i ideološku obradu i koje, baš zato što prolaze ne samo nekažnjeno već

¹ Ova istraživanja pokazuju da većina Srba u Vojvodini je protiv da manjine imaju pravo na službenu upotrebu svog jezika ili nastavu na maternjem jeziku., što je opominjuće imajući u vidu činjenicu da to predstavlja važeće pravo i praksu u Vojvodini.

dobijaju pozitivan publicitet, imaju snažan uticaj i bivaju dugo upamćene i među pripadnicima, da tako kažemo, ugrožavajuće i ugrožene grupe.

Uverenje da su oni koji su drugačiji izvor obogaćivanja, a ne pretnja, najbolje se usvaja ako je ono zasnovano na vlastitom iskustvu. Mnogi građani, međutim, nemaju prilike da se u to uvere, jer se kreću u etnički homogenom socijalnom okruženju. Građanima, a pogotovu mladim ljudima, treba omogućiti iskustva prijateljskog i kooperativnog susretanja sa pripadnicima drugih kultura. To mogu biti različiti oblici direktnog kontakta kao što su ekskurzije, kulturne razmene, stručne posete, učešće udruženja građana u zajedničkim akcijama, turistička putovanja itd. Značajni su i simbolički kontakti sa drugima, tako što se o drugima saznaje preko filmova, TV emisija, knjiga, uvidom u kulturno stvaralaštvo drugih. Kultura koja naizgled ne produkuje nikakve filmove, muziku, knjige i druge oblike umetnosti ne samo što se manje poznaje već se i opaža kao manje vredna.

U Vojvodini se nastava na nekom od jezika nacionalnih manjina izvodi u više od 120 osnovnih škola. Od ukupno 344 osnovne škole, u 18 se nastava izvodi samo na jeziku neke od manjina. Na mađarskom jeziku nastavu pohađa preko 18.000 učenika, što je oko 80% od ukupnog broja učenika mađarske nacionalnosti. Nastavu na slovačkom jeziku pohađa preko 3.000 učenika, odnosno, nastavom na maternjem jeziku obuhvaćeno je 73% Slovaka. Broj učenika u odeljenjima na rumunskom jeziku je preko 1300. To je oko 58% od ukupnog broja upisanih učenika rumunske nacionalnosti. U odeljenjima u kojima se izvodi nastava na rusinskom jeziku ima preko 600 učenika ili 50% od ukupnog broja Rusina u osnovnim školama. Nastavu na hrvatskom jeziku pohađa samo nešto više od 70 dece u četiri odeljenja. Razlog za tako mali broj učenika leži u tome što je ova zajednica zvanično priznata kao manjina tek nakon pada Miloševićevog režima, a tek 2002. godine počela je da se organizuje nastava na hrvatskom jeziku. Za učenike, pripadnike nacionalnih manjina, koji nastavu ne pohađaju na maternjem jeziku u Vojvodini organizovano je fakultativno učenje jezika i kulture, a u deset vojvođanskih opština organizovana je fakultativna nastava za decu romske nacionalnosti i njome je obuhvaćeno 425 učenika. (*podaci iz 2004. godine*).

Multikulturalno obrazovanje i podizanje dece u tolerantnom okruženju vodi do stvarnog interkulturalizma. Primer za to je selo u blizini Zrenjanina, Belo Blato (ime na mađarskom jeziku – Erzsebetlak). U osnovnoj školi "Bratstvo i jedinstvo" 150 učenika uče tri jezika – srpski, mađarski i slovački. Većina učenika govori sva tri jezika. U okviru škole, postoji i folklorna sekcija gde ova deca uče mađarske, slovačke, bugarske i srpske, tradicionalne pesme i igre. Takođe, u selu postoji i folklorno društvo pod imenom "Jedinstvo", sa sličnim aktivnostima. U selu deluju tri crkvene zajednice - Srpska pravoslavna crkva, Slovačka evangelistička i Rimokatolička crkva, koje su u bliskoj saradnji, pa čak održavaju u prigodnim prilikama zajedničke službe.

Primer Belog Blata na sreću Vojvodine i Vojvođana, nije usamljen, a sredine sa

očuvanim multikulturalizmom i višejezičnošću, postoje u celoj Vojvodini.

Upravo na ovim idejama i osnovama ovaj Projekat je koncipiran kao kompleksan multitematski i multikulturalni program, usmeren prema ideji jačanja međunacionalnog poverenja kod mladih u Vojvodini.

Struktura projekta

CILJ PROJEKTA

Stanje koje pretili daljem narušavanju međunacionalnih odnosa u Vojvodini, kao rezultat političke, humanitarne i ekonomske krize na ovim prostorima u prethodnoj deceniji, zahteva hitan i ozbiljan pristup ovoj problematici i preduzimanje mera za jačanje međunacionalnog poverenja i međusobnog uvažavanja, naročito kod mladih, kako bi se ova društveno opasna tendencija svela na najmanju moguću meru.

Stoga je i osnovni cilj ovoga projekta umirivanje međunacionalnih tenzija, a dugoročno, razvijanje duha tolerancije, međusobnog uvažavanja i poverenja kod građana Vojvodine.

SAŽETI OPIS PROJEKTA

Projekat sadrži tri nivoa rada.

Prvi nivo je koordinacija aktivnosti u okviru IV APV usmerenih kroz obavljanje redovnih poslova i zadataka organa uprave na postizanje rezultata u ostvarivanju predviđenog cilja ovoga projekta.

Drugi nivo je eksterna aktivnost na realizaciji više pojedinačnih potprojekata koji će na međusobno različite načine i sa različitim pristupom istoj problematici pokušati da u pozitivnom smislu unaprede stanje u oblasti međunacionalnih odnosa u Vojvodini.

Treći nivo je okupljanje i koordinacija pre svega nevladinih organizacija koje u svom polju delovanja imaju sadržaje i teme okrenute ka postizanju osnovnog cilja ovoga projekta, ali ne isključujući ostale oblike organizovanja i delovanja kroz lokalnu samoupravu, kulturne i obrazovne institucije, privredne subjekte i pojedince.

Projekat se sastoji iz osam potprojekata.

Za razliku od treće faze Projekta, koja je imala 13 potprojekata, četvrta faza projekta predviđa osam potprojekata. Obim projektnih aktivnosti se time ne smanjuje, već je smanjenje broja potprojekata posledica izmenjene strukture samog Projekta. Potprojekti se, zbog usložnjavanja i povećanja projektnih aktivnosti i potrebe da se te aktivnosti pojednostave i koncipiraju na višem nivou, grupišu na osnovu sličnosti pristupa problematici i aktivnosti realizacije.

PREDMET PROJEKTA

Predmet projekta je negovanje i razvijanje vrednosti multietničkog i multikulturalnog društva Vojvodine kao moderne evropske regije, na osnovama otvorenog demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava.

Interni deo projekta u okviru IV AP Vojvodine predstavlja koordinaciju delova programa rada resorno zaduženih pokrajinskih sekretarijata, i to programa koji u sebi sadrže teme i sadržaje komplementarne osnovnom cilju ovoga projekta, te njihovo naglašavanje sa ciljem postizanja pojačanog efekta ukupnog projekta davanjem adekvatnog značaja i promocije osnovnih ideja projekta.

Eksterni deo projekta čiji neposredni izvršilac je Pokrajinski sekretarijat za upravu, propise i nacionalne manjine, usmeren je na organizaciju i realizaciju pojedinačnih potprojekata koji će na međusobno različite načine i sa različitim pristupom istoj problematici pokušati da u pozitivnom smislu unaprede stanje u oblasti međunacionalnih odnosa u Vojvodini, kao i drugih pratećih aktivnosti manjeg obima i niže složenosti realizacije.

Pregled potprojekata prikazan je u Posebnom delu ovog teksta projekta.

CILJNE GRUPE

Ciljna grupa Projekta su mladi u Vojvodini, pre svega uzrasta od **14 – 19** god. obuhvaćenim višim razredima osnovne škole i svim razredima srednje škole, bez obzira na profesionalno usmerenje.

Neposredni efekti projekta pre svega bi trebalo da se odnose na same učesnike u projektu, ali i na sve one subjekte koji će posredno ili neposredno biti uključeni u realizaciju ovog projekta. Imajući u vidu da projekti podrazumevaju uključivanje i neposredan kontakt više hiljada mladih, realizacija projekta bi posredno imala uticaja i na širu populaciju u Vojvodini.

PRIORITETI

Doprinos promociji ideje otvorenog demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava, koje počiva na stabilnom političkom i ekonomskom razvoju usmerenom brzom priključenju Evropskoj uniji.

Jačanje svesti o višejezičnosti i multikulturalnosti u Vojvodini i prikazivanje istih kao vrednosti od opšteg interesa.

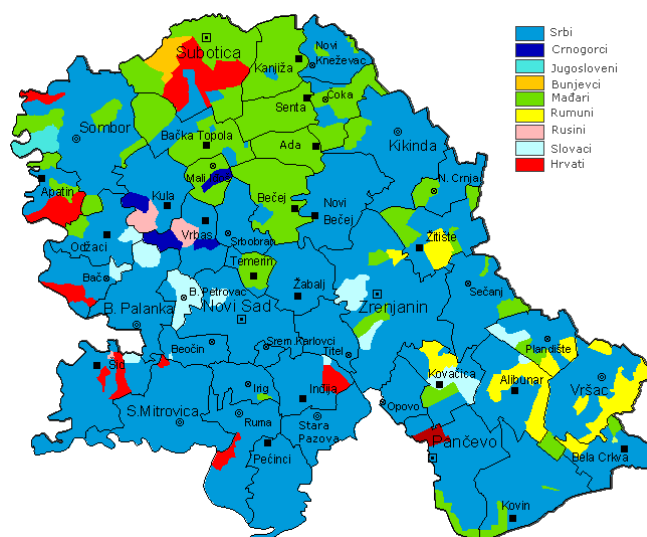
REGIJE IMPLEMENTACIJE

Projekat se sprovodi na celoj teritoriji AP Vojvodine, sa naglaskom na pojedine sredine, a prema sledećim kriterijumima:

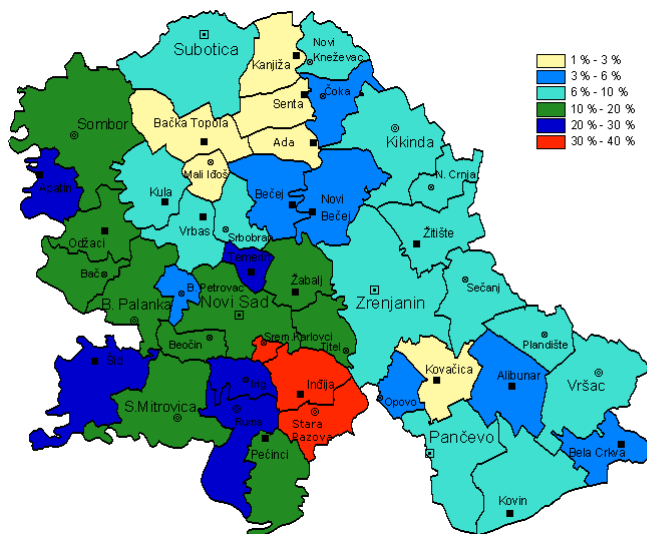
- *gustina naseljenosti nacionalnih manjina,*
- *gustina naseljenosti izbegličke populacije*
- *učestalost pojave nacionalne i verske netrpeljivosti u prethodnom periodu.*

Gustina naseljenosti nacionalnih manjina na teritoriji AP Vojvodine utvrdiće se prema popisu iz 2002. god. Gustina naseljenosti izbegličke populacije utvrdiće se prema raspoloživim izveštajima Republičkog komesarijata za izbeglice a mesta i učestalost ispoljavanja pojava koje ukazuju na postojanje nacionalne i verske netrpeljivosti prema izveštajima MUP-a RS, odnosno izveštaja nacionalnih saveta, organa lokalnih samouprava i sredstava javnog informisanja.

Odabir škola u kojima će se pojedini programi srovoditi biće izvršen u neposrednoj saradnji sa Pokrajinskim sekretarijatom za obrazovanje, Pokrajinskim sekretarijatom za kulturu i Pokrajinskim sekretarijatom za sport i omladinu.

karta 1. Stanovništvo Vojvodine prema nacionalnoj pripadnosti

karta 2. Izbeglička populacija po opštinama

NOSIOCI PROJEKTA

Glavni nosilac i koordinator projekta, odnosno potprojekata je **Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine**.

Projekat će se realizovati u saradnji sa drugim resornim pokrajinskim sekretarijatima, međunarodnim organizacijama, republičkim organima uprave, lokalnim samoupravama, nevladinim organizacijama, obrazovnim i kulturnim ustanovama, u zavisnosti od konkretnog potprojekata. U realizaciju potprojekata će, između ostalog, biti uključeni sledeći subjekti: Pokrajinski sekretarijat (PS) za obrazovanje, PS za kulturu, PS za sport i omladinu, PS za informacije, Muzej Vojvodine, Gradski muzej Subotice i drugi gradski muzeji u Vojvodini, Radiotelevizija Vojvodine, sportske organizacije, organizacije civilnog sektora, regionalni i lokalni štampari i elektronski mediji u Vojvodini, obrazovne ustanove (osnovne i srednje škole) pretežno iz opština sa značajnim učešćem pripadnika nacionalnih manjina, Pedagoški zavod Vojvodine, nacionalni saveti nacionalnih manjina u APV itd.

Sveukupnu koordinaciju i kontrolu sprovođenja projekta kao celine vrši posebna komisija formirana od strane Izvršnog veća AP Vojvodine, a za svaki potprojekat komisija osniva poseban odbor za realizaciju potprojekata. U oba tela se, osim predstavnika PS za propise, upravu i nacionalne manjine, uključuju i predstavnici drugih neposrednih učesnika u izradi i realizaciji projekta, u zavisnosti od konkretnog projekta, kao i predstavnici donatora.

KOMISIJA utvrđuje prioritete u realizaciji Projekta, utvrđuje finansijske planove projekta i verifikuje finansijske planove realizacije potprojekata, vrši nadzor na zakonitošću raspodele sredstava, prati realizaciju projekta, vrši završnu analizu realizacije projekta, podnosi šestomesečne izveštaje o realizaciji projekta Izvršnom veću AP Vojvodine po potrebi i češće, vrši i druge poslove vezane za organizaciju i realizaciju projekta. Komisija ima članove i predsednika komisije. Komisija odlučuje na sednicama kojima prisustvuje najmanje polovina njenih članova, a kod odlučivanja donosi odluke većinom prisutnih članova, s tim da u slučaju podeljenog broja glasova smatra se da je odluka doneta za koju je glasao predsednik komisije. Komisija može preneti svoja ovlašćenja na predsednika komisije, komisija verifikuje odluke predsednika u izvršenju prenetih ovlašćenja između dve sednice komisije.

ODBORI za realizaciju potprojekata organizuju, sprovode i kontrolišu realizaciju potprojekata, podnose tromesečni izveštaj komisiji IV APV, donose i sprovode finansijske planove potprojekta, osnivaju potreban broj radnih tela odbora zaduženih za realizaciju potprojekta i prenose im odgovarajuća ovlašćenja, obavljaju administrativno tehničke poslove vezane za realizaciju potprojekta uz podršku PS za upravu, propise i nacionalne manjine.

Tehničko - administrativne poslove za svaki organizacioni odbor i komisiju obavljaće PS za propise, upravu i nacionalne manjine.

Opis postojeće situacije

POLAZNA OSNOVA

Jedan od pokazatelja stanja međunacionalnih odnosa u višenacionalnoj sredini kakva je Vojvodina jeste i broj, učestalost i vrsta incidenata na nacionalnoj osnovi. PS za propise, upravu i nacionalne manjine je krajem januara meseca 2005. god. predložio a Izvršno veće AP Vojvodine prihvatilo na svojoj XVI sednici **INFORMACIJU o incidentima na međunacionalnoj osnovi koji su se desili u Vojvodini u 2003. i 2004. godini.**

Informacija je rađena na osnovu podataka nadležnih državnih organa, posebno organa unutrašnjih poslova, pisanja štampe i drugih sredstava javnog informisanja, te na osnovu saznanja PS za propise, upravu i nacionalne manjine.

Informacija sadrži klasifikacije i kvantifikacije prikazane u daljem tekstu (A.)

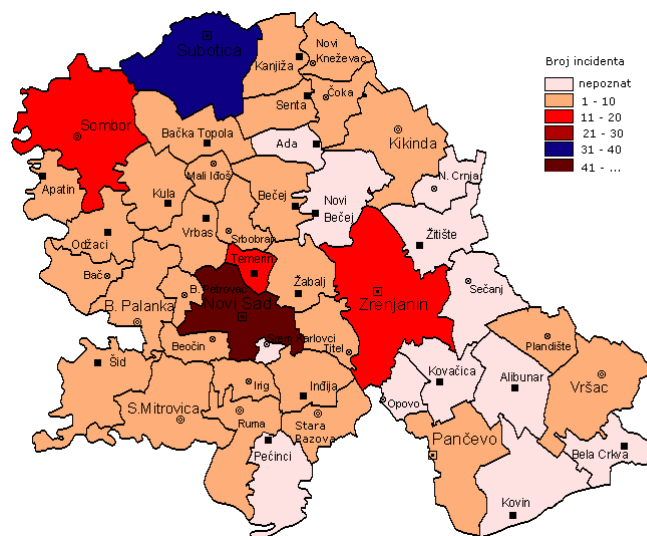
A. Incidenti na međunacionalnoj osnovi u 2003. i 2004. godini

1. prema vrstama

VRSTA	2003. GODINA	2004. GODINA	
		jan - jun	jul - nov.
Ispisivanje grafita uvredljive sadržine	4	16	19
Ispisivanje letaka šovinističkog sadržaja	1	/	/
Isticanje plakata ..	4	/	/
Oštećenje verskih objekata, sknavljenje spomenika, spomen-obeležja i grobova	12	22	8
Oštećenje tuđih stvari	7	12	5
Verbalne uvrede, pretnje i fizički napadi	12	23	27
Rasna diskriminacija	1	/	/
U K U P N O:	41	73	59

2. prema usmerenosti

NACIONALNE MANJINE	2003. god. i 2004. god.
1. Mađari	82
2. Hrvati	19
3. Srbi	15
4. Albanci	14
5. Romi	12
6. Jevreji	7
7. Slovaci	6
8. Rusini	3
9. Aškalije	2
10. Bunjevci	1
11. Goranci	1
12. Nemci	1
13. Protiv svih manjina	6
14. Neopredeljeno	9
UKUPNO:	178

karta 3. Broj incidenat po opštinama

Izvršno veće AP Vojvodine je konstatovalo da je neophodno pokretanje osmišljene, uporne i organizovane aktivnosti svih društvenih činilaca na preventivnom delovanju i na sprečavanju incidenata i provokacija na međunacionalnoj osnovi u AP Vojvodini i usvojilo sledeće

ZAKLJUČKE

1. Zadužuje se Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine da i dalje prati incidente na međunacionalnoj osnovi i po potrebi izveštava Izvršno veće AP Vojvodine o nastalim pojavama.
2. Zadužuje se Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine da u saradnji sa ostalim pokrajinskim organima i drugim zainteresovanim subjektima izradi odgovarajuće projekte i koncipira mere prevencije u oblasti školstva, kulture, javnog informisanja, pravosuđa i unutrašnjih poslova, kojima će se delovati u cilju sistematskog sprečavanja eskalacije incidenata, međunacionalne netrpeljivosti, suzbijanja društveno opasnih pojava, očuvanja dobrih međunacionalnih odnosa i razvijanja duha tolerancije, sa posebnim naglaskom na delovanju usmerenom prema mladima.

[Ovu informaciju dostaviti Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine, Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije, Ministarstvu pravde Republike Srbije i Ministarstvu prosvete Republike Srbije.]

Swot analiza projekta

Strengths – su **prednosti** koje postoje na teritoriji AP Vojvodine po pitanju predmeta projekta

Weaknesses – su **slabosti** koje postoje na teritoriji AP Vojvodine po pitanju projekta, a koje predstavljaju razlog za implementaciju i potrebu implementacije projekta, radi postizanja zacrtanih ciljeva

Opportunities – su **prilike** koje se pojavljuju na teritoriji implementacije projekta i okruženja a koje se mogu – moraju iskoristi, a radi postizanja ciljeva projekta.

Threats – su **opasnosti** koje se pojavljuju na teritoriji implementacije projekta, sa obavezom nosioca projekta da ih uzme u obzir i razvojem projekta predupredi, a radi dovođenja projekta do očekivanog cilja – rezultata.

A. Swot analiza

Prednosti:	Slabosti:
<ul style="list-style-type: none"> • Više vekovni suživot naroda, sa puno svetih istorijskih primera i perioda • Tradicija poštovanja različitosti • Demokratski orijentisana pokrajinska administracija, koja je svojim dosadašnjim četvorogodišnjim delovanjem dokazala iskrenu opredeljenost za očuvanje višenacionalne multi-kulturalne Vojvodine, miran suživot naroda i nacionalnih zajednica u Vojvodini • Započeto povezivanje Vojvodine u evropske regionalne asocijacije i procese. • Jak regionalni identitet, svest "Vojvođanin" koja je prisutna, kako kod Srba, tako i kod pripadnika svih autohtonih zajednica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nasledstvo etničkih konflikata iz devedesetih godina prošlog veka i u odnosu na međunacionalne odnose u Vojvodini • Nedovoljna integracija i veliki procenat izbegličke populacije, srpske nacionalnosti iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, nedovoljno adaptiranih uslovima i tradiciji života u AP Vojvodini. • Nepovoljna ekonomska situacija, velika nezaposlenost, nizak životni standard • Akutni nedostatak sredstava u javnim službama, obrazovanju i kulturi • Neadekvatnost nastavnih planova i edukacije nastavnog kadra
Prilike:	Opasnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Relativno stabilna politička situacija • Spora, ali postojeća transformacija privrede • Spora, ali prisutna izgradnja pravne države i utemeljeno opredeljenje za evropske integracije • Jasna i dokazana spremnost međunarodne zajednice za pomoć u prevazilaženju tranzicionih problema 	<ul style="list-style-type: none"> • Problemi u funkcionisanju državne zajednice • Odsustvo adekvatne saradnje sa Haškim tribunalom • Kriza na Kosovu i Metohiji i jugu Srbije • Zastoj u evropskim integracijama • Preteče pojačanje socijalnih tenzija

Specifični objekti projekta

POLAZNA OSNOVA

Realizacija projekta, ocena postignutih rezultata i teškoća u sprovođenju predstavljaju neprocenjivu osnovu za izradu i sprovođenje specifičnih projekata od šireg značaja.

Afirmacija multikulturalizma i interkulturalizma u Srbiji – Vojvodini zahteva jasno definisanu nacionalnu strategiju i mere za njenu implementaciju. Pored organa države, takva strategija mora biti izgrađena i na nivou Vojvodine. Odgovarajući naponi moraju biti učinjeni i u školama i medijima za stimulaciju međusobne svesti o kulturi, jezicima i multikulturalnosti kao socijalnim vrednostima. Učenje jezika sredine u kojoj se živi mora biti ohrabrivano na više načina. Svest o razlikama i raznolikosti mora se izvesti iz okvira naučnih rasprava i tematike i sprovesti u okruženje svakodnevnog života.

Nespornost i puno izvršavanje prava nacionalnih manjina koja su garantovana Ustavom i zakonima, zahtevaju institucije i instrumente koji će efikasno sprovoditi u život ova prava, kao što je: ustanovljavanje ministarstva za prava nacionalnih manjina, (ili odgovarajućeg organa pri nekom od postojećih ministarstava), usvajanje podzakonskih akata potrebnih za izvršavanje različitih obaveza države prema sprovođenju u život garantovanih prava manjina, sačinjavanju odgovarajućih planova i strategija, poboljšanje situacije u pogledu jednakih mogućnosti svih na zaposlenje, smanjenje etničke netolerancije, prikupljanje relevantnih statističkih podataka koji će omogućiti zadovoljavajuću akciju države u pogledu suzbijanja i sankcionisanja razvoja negativnih pojava.

U postojećem sistemu obrazovanja na jezicima nacionalnih manjina, neophodno je definisati odgovarajuće i prilagođene norme za osnivanje institucija koje će sprovoditi nastavu na jezicima nacionalnih manjina ili nastavu koja se izvodi na više jezika. Ova vrsta obrazovanja uvek košta više, jer se sprovodi često u razredima sa manjim brojem učenika, sa skupljim udžbenicima, većim troškovima obuke nastavnog kadra i sl. Postojeći obrazovni sistem ne uzima u obzir postojanje ovih dodatnih troškova, što dovodi često do teškoća u finansiranju obrazovanja na jezicima manjina.

Dodatne i dopunske norme za ovo obrazovanje takođe moraju odrediti i ohrabriti nastavne planove vezane za pitanja afirmacije multikulturalizma, učenja o kulturi "drugih", njihovim jezicima i sl.

Pitanje finansiranja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina u lokalnim samoupravama odnosno pred svim organima uprave i sudstva, gde je to zakonom zagantovano i obezbeđeno, mora biti uređeno na poseban način, sa jasnim određenjem izvora i obima neophodnih budžetskih sredstava.

Sama realizacija projekta trebalo bi da bude posebno praćena na delovima teritorije AP Vojvodine na kojima su zabeleženi najučestaliji nacionalni incidenti.

Posebna briga u realizaciji projekta biće posvećena uključivanju omladine iz romske zajednice.

Zajedničke strategije i interakcija delovanja drugih organa IV APV

Položaj i nadležnosti organa AP Vojvodine, odnosno radnih tela Skupštine AP Vojvodine i sekretarijata Izvršnog veća AP Vojvodine uređeni su Ustavom, zakonima i Statutom AP Vojvodine. Međutim, jedna od dodirnih tačaka planova i realizacije planova rada pojedinih pokrajinskih organa svakako je interes razvoja otvorenog demokratskog društva u Vojvodini i snažna orijentacija za očuvanje i razvoj multikulturalnosti, multilingvalnosti i zaštiti prava nacionalnih i etničkih zajednica koje žive na teritoriji u nadležnosti ovih organa. Ovaj projekat ima i zadatak da izdvoji i posebno ukaže na ove aktivnosti pokrajinskih organa i učini ih njihovom jasnom i otvorenom "legitimacijom".

Pravno i drugo okruženje

Nosioci programa se obavezuju da pri realizaciji projekta imaju u vidu i poštuju domaće i međunarodne dokumente od značaja za tematiku projekta.

Nosioci projekta o svom radu izveštavaju i prihvataju preporuke i sugestije organa Republike Srbije i AP Vojvodine, te predlažu aktivno učešće predstavnika ovih organa u samom projektu.

U toku rada na realizaciji projekta organi projekta će posebno pratiti rad i aktivnosti Narodne skupštine i Vlade Republike Srbije i Skupštine i Izvršnog veća AP Vojvodine.

O prihvatanju i realizaciji ovoga projekta organi projekta izveštavaju organe međunarodnih institucija i država koje su iskazale svoje interesovanje za stanje međunacionalnih odnosa i očuvanje multikulturalnosti na teritoriji Vojvodine.

Organi projekta se obavezuju da donatore redovno izveštavaju o stanju realizacije i ocene postignutih rezultata ovoga projekta, na način koji to odrede, odnosno na način i u rokovima koje to donatori budu zahtevali.

Organi projekta se obavezuju da donatore ovoga projekta uključe u svoj rad i pruže svu neophodnu pomoć i saradnju za praćenje realizacije ovoga projekta.

Domaći pravni osnov

- USTAV REPUBLIKE SRBIJE ("Sl. glasnik RS", broj 98/2006-3)
- POVELJA O LJUDSKIM I MANJINSKIM PRAVIMA I GRAĐANSKIM SLOBODAMA ("Sl. list SCG", 6/2003)
- ZAKON O ZAŠTITI PRAVA NACIONALNIH MANJINA ("Sl. list SRJ", br. 11/2002)
- ZAKON O UTVRĐIVANJU ODREĐENIH NADLEŽNOSTI AUTONOMNE POKRAJINE ("Sl. glasnik RS", 6/2002-1)
- STATUT APV ("Sl. list APV" 17/1991-653)

Međunarodni pravni okviri

- OKVIRNA KONVENCIJA ZA ZAŠTITU NACIONALNIH MANJINA (usvojena u Strasburu, 10. novembar 1995; stupila na snagu 1. veljače 1998. godine)
- PREPORUKE IZ LUNDA O DELOTVORNOM UČEŠĆU NACIONALNIH MANJINA U JAVNOM ŽIVOTU (OEBS, septembar 1999.)
- DEKLARACIJA O PRAVIMA PRIPADNIKA NACIONALNIH ILI ETNIČKIH, VERSKIH I JEZIČKIH MANJINA (usvojena i proglašena na 47. zasedanju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, rezolucijom br. 47/135, 18. decembra 1992. godine)
- DEKLARACIJA I PROGRAM VASPITANJA I OBRAZOVANJA ZA DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO BAZIRANO NA PRAVIMA I ODGOVORNOSTIMA GRAĐANA (usvojena na 104. zasedanju Odbora ministara Saveta Europe, 7. maj 1999. godine u Budimpešti)
- DEKLARACIJA O PRINCIPIMA TOLERANCIJE (usvojena i potpisana od strane država članica UNESCO-a 16.11.1995)
- DEKLARACIJA UN O ODSTRANJIVANJU SVIH OBLIKA NETOLERANCIJE ZASNOVANIH NA VERSKOM ILI LIČNOM OPREDELJENJU
- MILENIJUMSKA DEKLARACIJA UN (Generalna skupština UN, Njujork, 8. septembar 2000.)
- PREPORUKA br. R (97) 21 O MEDIJIMA I PROMOVISANJU KULTURE TOLERANCIJE (komitet ministara EU, usvojeno 30. oktobra 1997. god. Na 607. sastanku zamenika ministara)

Osnove utvrđivanja rezultata realizacije projekta

Radi utvrđivanja rezultata koji se postižu realizacijom predmetnog projekta sprovodiće se stalne mere i radnje usmerene na kontrolu efekata realizacije projekta.

Organi koji su zaduženi za realizaciju projekta, pre svih Komisija, formirana od strane IV AP Vojvodine, kao i Odbori zaduženi za realizaciju svakog od potprojekta vrše generalna ali i potprojektima prilagođena istraživanja čiji je cilj usmeren u pravcu dobijanja odgovora: da li je i uolikoj meri došlo do povećanja svesti o značaju multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini, odnosno, koliko je predmetni projekat tome doprineo(?). Posebno se prate i registruju pojave incidenata koji u sebi sadrže elemente etničke, verske ili rasne netolerancije.

U postupku evaluacije projekta, po njegovom formalnom okončanju, sačinjava se odgovarajuća studija, čiji je zadatak - registracija i naučna obrada stanja u oblastima interesovanja projekta, celovita obrada prikupljenih podataka i stvaranje adekvatne osnove za nastavak i produbljivanje rada u ovoj oblasti, kako za organe Izvršnog veća AP Vojvodine, tako i za republičke organe.

Organi zaduženi za realizaciju projekta određuju izvršiocyte i odobravaju realizaciju potrebnih troškova, verifikuju postignute rezultate, odnosno sprovode postupak evaluacije projekta.

Osnovni plan finansiranja

Sredstva za finansiranje ovoga projekta predviđaju se su Odlukom o budžetu AP Vojvodine, a kao dopunski izvori potrebnih budžetskih sredstava određene su odgovarajuće donacije, odnosno finansiranje koje ne potiče iz javnih prihoda. Naravno, potrebni troškovi rada pri organima Izvršnog veća AP Vojvodine i to kako za realizaciju programa iz prvog nivoa (redovni programi rada IV APV), tako i pre realizacije programa rada u ostala dva nivoa biće finansirani prema utvrđenom rasporedu sredstava u budžetu APV, odnosno finansijskim planovima pojedinih organa IV APV.

Sredstva za finansiranje ovog programa prikupljaju organi ovoga projekta, prezentacijom projekta i ukazivanjem na značaj i efekte rada na ovom projektu. U radu na prikupljanju sredstava za realizaciju projekta, organi projekta, mogu angažovati i ustanove, preduzeća i pojedince kao nosioce prikupljanja sredstava i

finansiranja projekta ili njegovog specifičnog dela.

Projekat dozvoljava mogućnost da bez ugrožavanja ili narušavanja ciljeva i dostojanstva projekta za njegovo finansiranje, ili finansiranje specifičnih potprojekata ili delova upotrebe sredstva obezbeđena putem sponzorskih aktivnosti trećih subjekata, a davanjem prostora i mogućnosti za reklamiranje davaoca sredstava. Svako reklamiranje ili obeležavanje trećih subjekata u okviru ovoga projekta mora biti vršeno na takav način da ne ugrožava ciljeve i dostojanstvo projekta

POSEBNI DEO
[potprojekti]

[r/b: 01]

[naziv potprojekta]

Kup tolerancije 2008

[koncept]

sportska takmičenja učenika osnovnih i srednjih škola sa teritorije Vojvodine, sa dodatnim kulturnim sadržajima

UVODNE NAPOMENE

Potprojekat je usmeren na organizaciju i realizaciju sportskih takmičenja ekipa raznih škola (viših razreda osnovnih škola i srednjih škola) u kojima se nastava izvodi na jezicima nacionalnih manjina, odnosno škola sa teritorija opština u kojima živi značajan broj pripadnika nacionalnih manjina, bez obzira na jezik nastave. Uz takmičenje se organizuje celodnevni prateći kulturno-zabavni program za učesnike takmičenja, u cilju međusobnog upoznavanja, zbližavanja i razvijanja duha tolerancije i uvažavanja među mladima različitog etničkog porekla, sa čitave teritorije Vojvodine.

Smatramo da je sport jedan od najpogodnijih aspekata života gde se duh zajedništva, ferpleja i međusobnog uvažavanja najbolje mogu ostvariti.

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu
- Opštinsko veće Bačka Topola;
- Opštinska uprava za predškolsko obrazovanje, sport i socijalnu zaštitu opštine Sremska Mitrovica
- Sportski savez opštine Bačka Topola;
- Sportski savez opštine Sombor
- Savez za školski sport i olimpijsko vaspitanje opštine Pančevo
- Savez za školski sport i olimpijsko vaspitanje opštine Zrenjanin
- Savez za školski sport i olimpijsko vaspitanje grada Novog Sada
- Udruženje pedagoga fizičke kulture Subotica

REZIME

Posebni ciljevi	stvaranje uslova za međusobno upoznavanje i zbližavanje mladih različitog etničkog porekla
Ciljna grupa	učenici osnovnih i srednjih škola u Vojvodini
Obim	oko 240 škola / 3500-4000 učesnika
Način realizacije	sportska takmičenja u popularnim sportovima
Lokacije	takmičenja u 7 gradova u Vojvodini
Trajanje i dinamika	1. jul – oktobar / 4. oktobar – decembar 2008.
Troškovi	17.500.000,00 dinara

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Stvaranje uslova za međusobnu komunikaciju, upoznavanje i zbližavanje mladih, različite etničke i nacionalne pripadnosti i na taj način prevazilaženje predrasuda.

Ostvarivanje masovnosti učešća učenika osnovnih i srednjih škola, što rezultira masovnim kontaktima, s jedne strane i privlačenje pažnje medija i javnosti, s druge strane, na koji način se koristi dodatna prilika za promociju ideje i osnovnih ciljeva Projekta.

Neposredan pozitivan uticaj na učesnike u prihvatanju i uvažavanju različitosti kao vrednosti Vojvodine, kroz višejezične i druge prateće kulturne sadržaje i stvaranje dugoročno pozitivnog stava prema dobrim međunacionalnim odnosima i izgradnje poverenja prema drugačijima od sebe.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa su učenici osnovnih i srednjih škola iz Vojvodine, uzrasta između 11 i 19 godina.

Neposredni efekti projekta pre svega bi trebalo da se odraze na same učesnike u potprojektu, naročito na takmičare – članove školskih ekipa, ali i na sve one subjekte koji će posredno ili neposredno biti uključeni u realizaciju projekta.

Realizacija akcije posredno ima uticaja i na širi krug lica, pre svega u školama i naseljima odakle dolaze učesnici, u gradovima gde se održavaju takmičenja, a putem medija i na opštu javnost Vojvodine.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Takmičenja se organizuju po kup sistemu, u popularnim sportovima: košarka (muška i ženska konkurencija), mali fudbal (muška konkurencija), odbojka (muško-ženska mešovita konkurencija) i stoni tenis (mešovita muško-ženska konkurencija).

Sportske ekipe se formiraju na nivou obrazovnih ustanova (viši razredi osnovnih škola i srednje škole) sa nastavom i na jezicima nacionalnih manjina.

Takmičenja se odvijaju u dva kruga: kvalifikacije u 6 regionalnih centara i finalna takmičenja. Ukupno će iz svakog sporta učestvovati oko 48 ekipa, a očekuje se direktno učeće ukupno oko 3.500 takmičara. Finalna takmičenja prvoplasiranih ekipa sa regionalnih takmičenja, iz svih sportova, održavaju u Subotici.

Uz takmičenja se organizuju prateći višejezični i drugi kulturni i zabavni sadržaji za učesnike.

Svako takmičenje će biti praćeno višejezičkim sadržajima (natpisi, konferansije, marketinški materijal), u zavisnosti od toga koji su jezici u službenoj upotrebi u regionu.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

Prvi deo: pripremna faza (dinamika realizacije jun–oktobar 2008. god.)

Drugi deo: takmičenja

- **Prvi krug** (kvalifikacije) takmičenja tokom oktobra i novembra 2008. godine.
- **Drugi krug** (finalna takmičenja) takmičenja krajem novembra 2008. godine

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Ostvarivanje saradnje sa elektronskim i štampanim medijima, od regionalnog i pokrajinskog značaja, kao i medijima i štampom na jezicima nacionalnih manjina.

Organizacija press konferencija u lokalnu, u realizaciji neposrednih organizatora.

Izrada štampanih, radio i tv propagandnog materijala i sprovođenje televizijske, radio i outdoor (bilbordi) kampanje.

[6.01] PRATEĆE AKTIVNOSTI

Organizacija edukativne ekskurzije za prvoplasirane ekipe iz svakog sporta.

[7.01] TROŠKOVI POTPROJEKTA

Ukupni troškovi realizacije potprojekta: **17.500.000,00 dinara**

[r/b: 02]

[naziv potprojekta]

“Koliko se poznajemo”

[koncept]

više aktivnosti koje sa sličnim pristupom tematici istorije i kulture nacionalnih zajednica sa teritorije Vojvodine

UVODNE NAPOMENE

U našem društvu je danas prisutan nizak nivo znanja o prošlosti i kulturi Vojvodine, uopšte, a naročito je prisutno neznanje o drugim nacionalnim zajednicama. Razlozi za ovakvo stanje su pre svega nedostatak ili nizak nivo edukacije stanovništva u ovom segmentu, koji se manifestuje najpre u zvaničnom obrazovnom sistemu, zatim, malo pažnje se posvećuje od strane medija, a prisutan je i nizak nivo interesovanja stručnjaka za ovu temu.

Polazeći od tvrdnje da je neznanje izvor svih predrasuda, koje rezultiraju negativnim stavom i odbojnošću prema kulturnoj, jezičkoj, verskoj i drugoj različitosti, uočena je potreba da se alternativnim načinima, mladima, ali i širokom krugu zainteresovanih subjekata stvore uslovi za sticanje novih saznanja iz ove oblasti, naročito u onoj sferi koja nije pokrivena redovnim obrazovnim programom.

STRUKTURA POTPROJEKTA

Potprojekat se sastoji iz nekoliko različitih, ali tematikom bliskih aktivnosti, koje na specifičan način prilaze problemu. Objedinjuje dva potprojekta iz treće faze Projekta, kao i nekoliko aktivnosti koje do sada nisu bile uključene u Projekat.

Cilj i smisao svake od aktivnosti potprojekta je povećanje nivoa znanja što širih krugova stanovništva o zajedničkoj istoriji, ali i specifičnostima svake nacionalne zajednice na teritoriji Vojvodine.

Potprojekat obuhvata sledeće aktivnosti:

- **Televizijski Kviz "Koliko se poznajemo"- takmičenje učenika srednjih škola – četvrti ciklus**
- **Radio Kviz "Koliko se poznajemo"**
- **Kviz "I mi znamo" – takmičenja udruženja osoba sa invaliditetom Vojvodine**
- **Realizacija publikacije "Koliko se poznajemo – Knjiga o Vojvodini"**

[aktivnost 02 / I]

Televizijski Kviz "Koliko se poznajemo" takmičenje učenika srednjih škola – četvrti ciklus

UVODNE NAPOMENE

Realizacijom kviz takmičenja na jedan popularan način motivišu se mladi da učestvuju u nadmetanju o znanju iz prošlosti i kulturi Vojvodine. Bitni elementi potprojekta su masovnost učešća, što se postiže uključanjem velikog broja srednjih škola iz Vojvodine, kao i aktivno učešće medijskih kuća, pre svega pokrajinskog javnog medijskog servisa Radiotelevizije Vojvodine.

REZIME

Posebni ciljevi	stvaranje uslova za alternativnu edukaciju mladih o prošlosti i kulturi Vojvodine
Ciljna grupa	učenici srednjih škola u Vojvodini
Obim	96 škola / 480 takmičara./ oko 8000 indirektnih uč.
Način realizacije	regionalno i televizijsko kviz takmičenje
Lokacije	takmičenja u 12 gradova u APV / TV studio u Novom Sadu
Trajanje i dinamika	februar – maj 2009.
Troškovi	10.000.000,00 dinara

REALIZATORI AKTIVNOSTI

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Lokalne samouprave i kulturne organizacije (organizatori regionalnih-kvalifikacionih takmičenja televizijskog Kviza);
- Radio-difuzna ustanova Vojvodine – Radiotelevizija Vojvodine
- Fond za multimedijalnu kulturu- Studio DAG

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Edukacija stanovništva, pre svega mladih o zajedničkoj istoriji i kulturi različitih nacionalnih zajednica koje žive u Vojvodini, stvaranjem uslova za ovakvu edukaciju kroz masovno uključanje učenika srednjih škola iz Vojvodine i omogućavanjem prenosa takmičanja u medijima.

Sekundarni ciljevi su stvaranje uslova za međusobne neposredne kontakte učesnika različite etničke pripadnosti, što doprinosi njihovom boljem međusobnom upoznavanju i razumevanju.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa su mladi srednjoškolskog uzrasta iz Vojvodine. Mladi su u ovom uzrastu dovoljno zreli da shvate značaj akcije, a sa druge strane dovoljno radoznali i željni znanja.

Dve grupe neposrednih učesnika: prva grupa su takmičari, druga grupa su organizovani navijači iz škola koje predstavljaju takmičari.

Potencijalno, celokupna javnost Vojvodine, kroz televizijsko praćenje regionalnih takmičenja (putem reportaža) i finalnih takmičenja (snimanje emisija takmičenja u potpunosti).

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

U realizaciju potprojekta u okviru četvrtog ciklusa uključeno je 96 srednjih škola iz Vojvodine, što je blizu ukupnog broja srednjih škola u Vojvodini.

Takmičenja će se odvijati u dve etape: prva etapa obuhvata realizaciju kvalifikacionih takmičenja u 12 gradova u Vojvodini i 24 takmičenja, gde će učestvovati ukupno 96 ekipa iz 96 škola iz Vojvodine. Ukupno 48 ekipa škola će se plasirati na finalna takmičenja, koja će se održati u Novom Sadu i u potpunosti snimati u televizijskom studiju, u organizaciji Radiotelevizije Vojvodine, u formi od 16 emisija, koje će se emitovati nakon završetka takmičenja u programu ove TV stanice.

Postoji mogućnost da se ovaj serijal emituje i u programu drugih TV stanica.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

I faza – *revizija skripte*, priprema i štampanje (rok - decembar 2008. godine)

II faza – *takmičenja*:

- **Prvi krug** – kvalifikacije u 12 regionalnih centara (februar - mart 2009. godine.)
- **Drugi krug** – polufinale i finale (Novi Sad, Studio M) – (april 2009.)

III faza – postprodukcija emisija i emitovanje u programu TV stanice. (maj 2009.)

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

U okviru medijske promocije potprojekta izradiće se najavni i promotivno-edukativni video materijal (10 kratkih edukativnih video spotova sa sadržajem iz prošlogodišnjeg kviza; 2 najavna TV spota – za regionalno i finalno takmičenje; 1 promotivni spot za potprojekat, izrada 12 reportaža sa regionalnih takmičenja).

Sprovešće se kampanja u okviru programa Radiotelevizije Vojvodine, sa najavama i gostovanjima u okviru redovnih emisija, kao i outdoor kampanja, jednim delom u saradnji sa RTV, jednim delom samostalno.

[6.01] PRATEĆE AKTIVNOSTI

Temeljna revizija materijala – skripte, sa pripremanje takmičara i u tom smislu angažovanje 12 stručnjaka iz oblasti istorije, etnologije, etnografije, sociologije i drugih relevantnih oblasti.

[7.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Očekivan troškovi realizacije potprojekta: **10.000.000,00** dinara

[aktivnost 02 / II]

"Koliko se poznajemo" radio emisija Kviza

UVODNE NAPOMENE

Realizacijom radio emisije Kviza i nagrađivanjem slušalaca, kao i promovisanjem akcije, posredno se edukuje celokupna slušalačka publika. Masovnost se postiže povećanjem broja medija na kojima se program emituje, a samim tim i broja slušalaca programa.

REZIME

Posebni ciljevi	uključivanje najširih slojeva stanovništva u Projekat, putem realizacije radio emisije Kviza i njegovog emitovanja na više radio stanica u celoj Vojvodini u idealnom slučaju, vojvođanska javnost tj. svi slušaoci više radio stanica
Ciljna grupa	najmanje 5 regionalnih radio stanica / pokrivenost cele teritorije Pokrajine
Obim	radio Kviz kratke forme, odgovaranje putem SMS poruka, uključjenja uživo
Način realizacije	emitovanje u 5 većih gradova Vojvodine, pokrivenost cele teritorije pokrajine
Lokacije	decembar 2008. – jun 2009.
Trajanje i dinamika	1.000.000,00 dinara
Troškovi	

REALIZATORI AKTIVNOSTI

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Radio Signal-NS DOO
- Lokalne i regionalne radio stanice Vojvodine

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Uključivanje celokupne vojvođanske javnosti u aktivnosti potprojekta, putem emitovanja radio emisije Kviza na najmanje pet regionalnih radio stanica, koje zajedno pokrivaju čitavu teritoriju Vojvodine. Slušanost se postiže nagrađivanjem slušalaca i tačnih odgovora, uključenjima u program i medijskim promovisanjem aktivnosti.

Edukacija stanovništva kroz informativne priloge vezane za pitanja postavljena u Kvizu.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa je krug slušalaca pomenutih radio stanica, a idealno celokupna javnost Vojvodine

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

U realizaciju aktivnosti će biti uključeno najmanje pet radio stanica iz većih gradova Vojvodine, sa regionalnom pokrivenošću.

Radio Kviz se realizuje u formi pitanja sa nekoliko ponuđenih alternativnih odgovora na koja se odgovara putem SMS poruka.

U svakoj emisiji dodeljuju se nagrade za tačne odgovore.

Koncept predviđa uključanja nagrađenih slušalaca u program, kao i dodatna objašnjenja svakog postavljenog pitanja.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

I faza – emitovanje Kviz takmičenja na *Radio Signal – NS DOO* (decembar 2008.- februar 2009.)

II faza – početak emitovanja na još najmanje četiri regionalne radio stanice (april 2009.)

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Medijska promocija će se sprovesti u okviru potprojekta, kao i u saradnji sa Pokrajinskim sekretarijatom za informacije, regionalnim i lokalnim medijima.

Radio stanice u okviru svog propagandnog programa emituju najavu radio emisije Kviza, kao i reklamu Projekta.

[6.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Očekivani troškovi realizacije potprojekta: **1.000.000,00** dinara

[aktivnost 02 / III]

"I mi znamo"

Kviz udruženja osoba sa invaliditetom

UVODNE NAPOMENE

U okviru redovnih aktivnosti udruženja građana sa invaliditetom, organizuju se aktivnosti koje na različite načine upotpunjuju i obogaćuju kvalitet života članova tih organizacija. Pored aktivnosti zabavnog karaktera, posebna pažnja se poklanja i edukativnom delovanju i angažmanu na društveno značajnim problemima i pitanjima. U okviru potprojekta organizuje se Kviz znanja o istoriji i kulturi nacionalnih zajednica Vojvodine.

Koristi se postojeća skripta "Koliko se poznajemo" iz koje se za kviz znanja pripremaju učenici srednjih škola.

REZIME

Posebni ciljevi	proširivanje ciljne grupe i stvaranje mogućnosti za uključivanje različitih grupa stanovništva u Projekat
Ciljna grupa	članovi udruženja građana sa invaliditetom Vojvodine
Obim	10 društava / 40 takmičara/ oko 500 indirektnih uč.
Način realizacije	interna takmičenja, polufinalna i finalno takmičenje
Lokacije	takmičenja u 10 udruženja građana u APV / polufinalna i finalno takmičenje u Somboru
Trajanje i dinamika	april – maj 2009.
Troškovi	300.000,00 dinara

REALIZATORI AKTIVNOSTI

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Lokalne i regionalne TV i radio stanice Vojvodine
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Sombor"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Subotica"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Sremska Mitrovica"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Novi Sad"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Kovin"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Kikinda"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Zrenjanin"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Apatin"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Vršac"
- Društvo invalida za dečju i cerebralnu paralizu "Pančevo"

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Edukacija marginalizovanih grupa stanovništva, o zajedničkoj istoriji i kulturi različitih nacionalnih zajednica koje žive u Vojvodini, stvaranjem uslova za ovakvu edukaciju kroz uključenje članstva organizacija osoba sa invaliditetom.

Sekundarni ciljevi su stvaranje uslova za međusobne neposredne kontakte učesnika različitih organizacija, što doprinosi njihovom boljem međusobnom upoznavanju ali i proširivanju i uspostavljanju bolje saradnje na polju društveno-angažovanog delovanja, ali i u okviru drugih aktivnosti Projekta.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa su osobe sa nekim oblikom invaliditeta, prevashodno aktivni članovi pomenutih organizacija.

Potencijalno, osobe koje nisu članovi, koji bi se putem ove aktivnosti animirali da se aktivnije uključe u programe organizacija.

Celokupna javnost Vojvodine, kroz televizijske izveštaje o aktivnostima na potprojektu, kao jasne potvrde opredeljenosti organizatora da u aktivnosti uključi sve zainteresovane subjekte.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

U realizaciju aktivnosti će direktno biti uključeno 10 udruženja građanja osoba sa dečjom i cerebralnom paralizom sa teritorije cele Vojvodine.

Takmičenja će se odvijati u dve etape: **prva etapa** obuhvata interna takmičenja u okviru svakog pojedinačnog udruženja.

Druga etapa obuhvata polufinalna i finalno takmičenje na kojima bi učestvovali najbolji takmičari svakog pojedinačnog udruženja.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

I faza – pilot - Kviz takmičenja 6 društava sa teritorije Zapadnobačkog okruga i finalno takmičenje (30. oktobar 2009. godine)

II faza – takmičenja:

- **Prvi krug** – interna takmičenja u okviru svakog udruženja (mart-maj 2009. godine.)
- **Drugi krug** – polufinalna i finalno takmičenje (Sombor) – (maj 2009.)

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Medijska promocija će se sprovesti u okviru potprojekta, kao i u saradnji sa Pokrajinskim sekretarijatom za informacije, regionalnim i lokalnim medijima.

Udruženja koja učestvuju u takmičenju aktivno učestvuju u promovisanju aktivnosti kroz saradnju sa medijima iz lokalnih sredina.

[6.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Očekivani troškovi realizacije potprojekta: **300.000,00** dinara

[aktivnost 02 / IV]

Koliko se poznajemo *Knjiga o Vojvodini*

UVODNE NAPOMENE

Uzimajući u obzir činjenicu da udžbenici istorije u poslednjih petnaestak godina pružaju etnocentričan pogled na prošlost kao i da promovišu negativne nacionalne stereotipe, od izuzetnog značaja za razvoj multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini je izdavanje publikacije koja sadrži relevantne podatke iz istorije, kulture, privrede i drugih oblasti, uokvirene na prostor Vojvodine.

Jedna ovakva publikacija može služiti kao alternativni udžbenik u izučavanju materije koja nije obrađena zvaničnim udžbenicima i drugim učilima.

Potprojekat je u suštini usmeren na edukaciju nastavnog kadra viših razreda osnovnih i razreda srednjih škola u smislu unapređenja znanja o momentima iz zajedničke istorije, kulturnim i drugim prožimanjima naroda sa prostora Vojvodine.

Posredni efekti potprojekta odraziće se na porast nivoa poznavanja zajedničke prošlosti naroda koji žive na prostorima Vojvodine, kod učenika viših razreda osnovnih škola i srednjoškolaca.

REZIME

Posebni ciljevi	edukacija nastavnog osoblja i podizanje nivoa znanja o pojedinim pitanjima iz zajedničke istorije naroda Vojvodine
Ciljna grupa	nastavno osoblje / posredno: učenici u APV
Obim	potencijalno celokupna čitalačka publika
Način realizacije	Izdavanje publikacije kao alternativnog udžbenika
Lokacije	takmičenja u 10 udruženja građana u APV / polufinalna i finalno takmičenje u Somboru
Trajanje i dinamika	mart 2008. – mart 2009.
Troškovi	1.250.000,00 dinara

REALIZATORI AKTIVNOSTI

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Saradnici na realizaciji skripte "Koliko se poznajemo" i druga stručna lica

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Cilj ovog izdanja je da se na jedan sveobuhvatan i objektivan način prikažu i dokumentuju momenti iz zajedničke istorije svih naroda koji su živeli na prostorima Vojvodine. Pri samom pisanju knjige koristiće se tzv. "multiperspektivni pristup". To znači da će se jedan događaj pokušati sagledati iz perspektive nekoliko nacionalnih istorija kako bi se došlo do što realističnijeg opisa istog. Takođe, posvetiće se više prostora socijalnoj istoriji, istoriji međuetničkih odnosa i zajedničkom nasleđu. Knjiga će se izdati, osim na srpskom i engleskom i na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Vojvodini.

[2.01] CILJNA GRUPA

Nastavnici u višim razredima osnovnih škola i nastavnici u srednjim školama, učenici, kao i širi krug lica kojima je ova tematika bliska, odnosno kojima su potrebni osnovni podaci iz ovih oblasti.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Izdavanje publikacije u formi alternativnog nastavnog sredstva – udžbenika, koji na jedan sadržinski i vizuelno moderan način, pruža podatke o Vojvodini iz oblasti istorije, kulture, privrede i drugo.

Kao sadržinska osnova za kreiranje ovakve publikacije koristiće se tekst skripte koji je pripremljen u okviru aktivnosti televizijski Kviz "Koliko se poznajemo". U tom smislu potrebno je pre svega angažovati urednika publikacije, stručnjaka sa dugogodišnjim iskustvom, sa sposobnošću da ne samo sadržinski već i vizuelno koncipira ovu publikaciju.

Publikacija će biti moderno koncipirana, u vizuelnom i sadržinskom smislu i može se koristiti i u druge svrhe, kao izvor podataka. Ona ne pretenduje da zameni zvanične udžbenike već da služi kao njihova dopuna i polazna osnova za dalja istraživanja na ovu temu. Ona će u svojoj suštini predstavljati skup podataka, savremeno prikazanih u konceptualnom i vizuelnom smislu.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

Potprojekat će se realizovati u dve osnovne etape:

1. etapa – revizija skripte "Koliko se poznajemo" – serija sastanaka i razgovora sa temom revizije postojeće građe i njenog proširivanja u publikaciju. Konsultovaće se stručnjaci iz oblasti od značaja za publikaciju (dinamika realizacije mart 2008. – januar 2009. godine)

2. etapa - izrada materijala – uređivanja postojećih podataka, štampanje, prevođenje i distribucija knjige (očekivana dinamika realizacije – januar 2009. - oktobar 2009. god)

3. etapa – organizovanje motivacionih seminara za nastavni kadar u Vojvodini. Evaluacija potprojekta.

Mogućnost budućih izdanja knjige – drugi vremenski period (očekivana dinamika realizacije – oktobar 2009 – mart 2010).

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Organizacija pres konferencija.

[6.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Očekivani troškovi realizacije potprojekta **1.250.000,00** dinara

[r/b: 03]

[naziv potprojekta]

Živeti zajedno

[koncept]

promovisanje ideja tolerancije i suživota predstavljanjem tematike u vidu različitih multimedijalnih sadržaja

UVODNE NAPOMENE

Potprojekat putem multimedijalnih izložbi obrađuje temu multikulturalizma i zajedničkog suživota na prostorima Vojvodine.

Tema je obrađena kroz hronološki prikaz ovih odnosa u različitim istorijskim periodima, ali i kroz trenutno stanje.

Formom i sadržinom je usmeren prema najširoj publici tj. celokupnoj javnosti, s tim što su neke aktivnosti više usmerene ka osnovnoj ciljnoj grupi Projekta, odnosno mladima osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta.

STRUKTURA

Potprojekat obuhvata nekoliko aktivnosti koje na sličan način posmatraju fenomen multikulturalizma i kroz sličnu formu izražavanja predstavljaju temu širokoj publici, putem multimedijalnog prezentovanja, prvenstveno njegovog vizuelnog aspekta.

Aktivnosti potprojekta su:

1. "Podunavske Švabe i Srbi – suživot u multietničkoj Vojvodini" - multimedijalna izložba
2. "Živeti zajedno" - multimedijalna izložba o suživotu Srba i Mađara (mobilna forma)
3. Bogatstvo različitosti - konkurs i izložba fotografija i video radova
4. Zajedno – dokumentarni TV serijal

[aktivnost 03 / I]

“Podunavske Švabe i Srbi – suživot u multietničkoj Vojvodini”

multimedijalna izložba

UVODNE NAPOMENE

Prostorni okvir izložbe određen je geografskim prostorom Vojvodine, konkretnije naseljima u kojima su Nemci i Srbi živeli zajedno. Širi kontekst kojim bi se bavila izložba izražen je kroz odnos selo – grad koja je izuzetno značajna za formiranje kulturnog, ekonomskog i socijalnog identiteta oba naroda.

REZIME

Posebni ciljevi	afirmacija pozitivnih vrednosti iz zajedničke istorije Srba i Nemaca
Ciljna grupa	učenici osnovnih i srednjih škola u Vojvodini
Obim	najmanje 50.000 posetilaca
Način realizacije	multimedijalna dvojezična izložba
Lokacije	najmanje 5 gradova u APV, Beograd, Ulm, Štuttgart, Minhen, Berlin i dr.
Trajanje i dinamika	jun 2007- dec 2008. /Novi Sad april 2009; Ulm - jul 2009.
Ukupni troškovi	12.400.000,00 dinara

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSIOC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Fondacija Pokrajine Baden-Virtemberg (SR Nemačka)
- Muzej Vojvodine
- Centralni muzej podunavskih Švaba – Ulm (SR Nemačka)

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Afirmacija pozitivnih vrednosti iz zajedničke istorije, dva naroda, prožimanja i međusobni kulturni uticaji Srba i Nemaca, kao značajnog doprinosa istorijskim i evropskim iskustvima u razvoju multikulturalizma i multietničke tolerancije

Ovom modernom multimedijalnom izložbom želi se širokoj publici prikazati zajednički život Srba i Nemaca u multietničkoj Vojvodini, kulturne i istorijske veze, međusobni uticaji i zajednička prošlost, sa akcentom na pozitivne primere i elemente iz zajedničke prošlosti.

[2.01] CILJNA GRUPA

Pre svega mladi, učenici srednjih škola u Vojvodini, ali i svi ostali zainteresovani građani-posetioci izložbe.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Izložbu su zajednički pripremili saradnici Muzeja Vojvodine i Centralnog muzeja podunavskih Švaba u Ulmu. Izložba je predstavljena kroz eksponate, dokumente, fotografije, tekstove i medije (filmska dokumentacija, aktuelni intervjui, tonski zapisi), kroz pojedine oblasti (privreda, kulturni kontakti, kulturna razmena) i konkretne primere (seoski festivali, nošnje u selima, susedi u ulici, solidarnost).

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

Prvi deo: **pripremna faza**

istraživanja i prikupljanje i obrada izložbenog materijala: septembar 2007. - decembar 2008.

Drugi deo: **postavka izložbe i njeno gostovanje**

otvaranje izložbe – Novi Sad: april 2008.

prikazivanje izložbe u najmanje pet gradova Vojvodine: april-jun 2009.

postavljanje izložbe – Ulm: leto 2009.

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Ostvarivanje saradnje sa elektronskim i štampanim medijima.

Organizacija pres konferencija.

Izrada štampanih, radio i tv propagandnog materijala i sprovođenje televizijske, radio i outdoor (bilbordi) kampanje.

[6.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Ukupni troškovi realizacije potprojekta: **12.400.000,00** dinara,

Veći deo sredstava za finansiranje izložbe obezbeđen je iz donacija, koje prikupljaju Muzej Vojvodine i partneri.

Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine će finansirati troškove gostovanja izložbe u AP Vojvodini iz Budžeta AP Vojvodine u očekivanom iznosu od **1.000.000,00** dinara.

[aktivnost 03 / II]

"Živeti zajedno"

multimedijalna izložba o suživotu Srba i Mađara (mobilna forma)

UVODNE NAPOMENE

I pored toga što u Vojvodini postoji preovlađujuće osećanje o vrednostima multikulturalizma i etničke tolerancije kao trajnih opredeljenja, činjenica je da su mladi nedovoljno obavešteni o istorijskim i kulturološkim aspektima viševekovnog zajedničkog života više nacija na teritoriji današnje Vojvodine.

U prvoj fazi projekta realizovana je izložba pod istim nazivom, koja je tokom druge faze gostovala u nekoliko gradova u Vojvodini. Ova izložba je imala relativno kabastu konstrukciju, koja nije pogodna za transport. Izložba je sastavljena od brojnih eksponata od neprocenjive istorijske vrednosti, koji se zbog svoje prirode i karakteristika lako mogu oštetiti prilikom transporta.

S obzirom na važnost ove tematike, a vodeći računa o velikom interesovanju javnosti za ovu izložbu, ukazala se potreba da se sačini nova, sa istom tematikom i bazirana na istoj metodologiji, s tim da se koristeći nove forme prilagodi potrebama čestih transporta, kako bi se moglo realizovati veći broj gostovanja, u zemlji i inostranstvu.

Izložba je uspešno realizovana i svoju premijeru je imala na "Danima Vojvodine" u Budimpešti tokom avgusta 2008. godine.

U narednom periodu planirano je gostovanje izložbe u više sredina u Vojvodini, u zemlji i inostranstvu.

REZIME

Posebni ciljevi	edukacija mladih o pozitivnim aspektima suživota Srba i Mađara u Vojvodini
Ciljna grupa	učenici osnovnih i srednjih škola u Vojvodini
Obim	oko 20.000 posetilaca u APV
Način realizacije	realizacija (mobilne) multimedijalne muzejske izložbe
Lokacije	gradovi u Vojvodini koji nisu obuhvaćeni prvom (originalnom) izložbom
Trajanje i dinamika	novembar 2008. – jun 2009.
Troškovi	1.200.000,00 din.

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSIOCI:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Gradski muzej Subotica

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Ovom modernom multimedijalnom izložbom želi se širokoj publici prikazati zajednički život Srba i Mađara u multietničkoj Vojvodini, kulturne i istorijske veze, međusobni uticaji, zajednička prošlost, kao primer u koju ljudi različite verske i nacionalne pripadnosti, u prošlosti i sadašnjosti, u miru i toleranciji žive.

Izložbu definišemo kao doprinos sistematskoj edukaciji stanovništva, a posebno mladih, o našim pozitivnim istorijskim i evropskim iskustvima u razvoju multikulturalizma i međuetničke tolerancije. Uvereni da tim vrednostima možemo dati značajan impuls, smatramo da je važna realizacija ovakve kompleksne istorijske, etnološke i kulturološke izložbe, koja afirmiše najpozitivnije vrednosti iz njihove nacionalne i zajedničke prošlosti, kao i istorijski smisao zajedničkog života u Vojvodini.

Među razlozima koji su doveli do takvog stanja treba konstatovati i činjenicu nedovoljne obaveštenosti o istorijskim i kulturološkim aspektima viševjekovnog zajedničkog života više nacija na teritoriji današnje Vojvodine. Takva neobaveštenost vrlo često je uočljiva i na stranicama dnevne i popularne i širokoj čitalačkoj publici lako dostupne štampe.

Izložba zadovoljava zahteve moderne muzeološke postavke sa multimedijalnom prezentacijom teme, sa trodimenzionalnim i originalnim predmetima sa organizovanjem pratećih manifestacija.

[2.01] CILJNA GRUPA

Izložba je namenjena širokoj publici, pre svega mladima.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Izložba je konstruisana po istoj metodologiji kao i osnovna izložba koja obrađuje ovu tematiku, s tim da je nova sačinjena u mobilnoj formi prilagođenoj čestim transportima.

U izložbi su predstavljene **tri tematske celine**:

1. KAKO SMO POSTAJALI SUSEDI
2. ŽIVOT NAŠ ZAJEDNIČKI
3. GDE SMO DANAS

U **prvoj tematskoj celini "KAKO SMO POSTAJALI SUSEDI"** prezentuju se istorijski događaji:

- IX i X vek;
- zajednički otpor turskoj najezi (Mohačka bitka);
- stvaranje nove etničke slike ovih prostora;
- kolonizacija XVII i XVIII vek (Srbi, Mađari, Nemci, Slovaci, Rumuni, Rusini itd.).

U **drugoj tematskoj celini "ŽIVOT NAŠ ZAJEDNIČKI"** prezentuju se pozitivni primeri zajedničkog života, kulturna prožimanja i rezultati tolerantnih

međunacionalnih odnosa:

- razvoj građanskog društva, stvaranje osnove za dublje društvene i ekonomske veze različitih etničkih grupa u okviru južnih oblasti Habzburške monarhije;
- uticaj evropskog liberalizma na razvoj prilika u Ugarskoj nakon 1867. godine;
- slični ili istovetni istorijski i državnopravni okviri kojima se otvara proces srpskog i mađarskog konstituisanja, odnosno oblikovanja nacija;
- različite manifestacije ekonomskog i socijalnog razvoja (industrija i zanatstvo, duhovni, kulturni, zabavni, svakodnevni život);
- stvaranje mitologije i nacionalnih simbola.

U **trećoj tematskoj celini "GDE SMO DANAS"** prezentuje se život brojnih naroda u Vojvodini u uslovima uticaja liberalističkih i socijalno revolucionarnih sistema na prostorima Vojvodine:

- zajednički otpor diktaturama (fašizam, staljinizam);
- 1956. godina;
- višenacionalna Vojvodina – novine, filmovi, TV, izdavaštvo, kulturno stvaralaštvo;
- mešoviti brakovi, svatovi, deca.

Pad broja mešoviti brakova javlja se kao posledica političkih procesa i uticaja proisteklih iz jugoslovenske državne krize. Zato je za Vojvodinu vrlo bitno da se onemoguću svaki negativan uticaj politike i u sferama koje pripadaju ličnom životu. U ovoj celini simbolično su prezentirani zajednički cilj postizanja međunacionalnog razumevanja, tolerantnog suživota i saradnje, kao preduslova za napredak i uključenje Vojvodine u evropske tokove i integracije.

Izložba obuhvata i one istorijske činjenice, koje su prouzrokovane različitim nacionalnim interesima srpskog i mađarskog naroda u nesrećnim istorijskim okolnostima (sukob 1848/49, racija 1942, atrociteti 1944/45), doveli do krvavih međunacionalnih sukoba i obračuna i smatraju se osetljivim i otvorenim pitanjima.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

I etapa – prikupljanje i izrada izložbenog materijala (januar-avgust 2008. godine)

II etapa – postavljanje izložbe (novembar 2008 - jun 2009. godine).

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Najava gostovanja u elektronskim i štampanim medijima.

Organizacija press konferencija.

Izrada štampanih, radio i tv propagandnog materijala i sprovođenje televizijske, radio i outdoor (bilbordi) kampanje.

[6.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Ukupni troškovi realizacije potprojekta u ovoj fazi procenjuju se na: **1.200.000,00 dinara.**

[aktivnost 03 / III]

Bogatstvo različitosti konkurs i izložba fotografija i video radova

UVODNE NAPOMENE

ARCI – kancelarija za Srbiju u partnerstvu sa *Balkan ideom* iz Novog Sada i *Kancelarijom za evropske poslove Izvršnog veća AP Vojvodine* i saradnji sa organizacijama i ustanovama *Razvojni fond za mlade*, *Radovi u toku*, *Interkulturni centar Brod teatar*, *SKC Novi Sad* i *UG Ukrštanje* predložile su da u okviru projekata "European Meeting Point" i "Brod teatar plovnicama Vojvodine" jedna od aktivnosti bude i organizacija **izložbe fotografija i video radova** mladih autora sa temom "Multikulturalnost kao vrednost Vojvodine" i pod nazivom "Bogatstvo različitosti", koji se ujedno uklapa u četvrtu fazu projekta "Afirmacija multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini – mere za jačanje međunacionalnog poverenja kod mladih".

Potprojekat je usmeren na organizaciju konkursa za amatersku fotografiju i kratak video film sa temom "Multikulturalnost kao vrednost Vojvodine", odnosno organizaciju i realizaciju izložbe najboljih radova sa konkursa.

Prvi konkurs i izložba radova uspešno su realizovani tokom 2008. godine i u 2009. godini se očekuje povećanje broja zainteresovanih.

REZIME

Posebni ciljevi	podsticaj mladima da razmišljaju o multikulturalizmu kao vrednosti i promocija multikulturalizma
Ciljna grupa	mladi između 16 i 21 godina
Obim	očekivano najmanje 100 aplikacija
Način realizacije	konkurs i izložba amater. fotografije i video radova
Lokacije	30 naselja u Vojvodini
Trajanje i dinamika	mart-avgust 2009. god
Troškovi	950.000,00 dinara

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSIOCI:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Razvojni fond za mlade
- Interkulturni centar Brod teatar

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Podsticanje mladih da razmišljaju o pozitivnim aspektima multikulturalnosti Vojvodine.

Omogućavanje mladima da se umetnički izraze na temu u okviru osnovnih ciljeva projekta i u tom smislu se lično afirmišu.

Skretanje pažnje javnosti na ciljeve projekta putem obaveštavanja o konkursu i putem najava postavki izložbe, odnosno gostovanja Broda.

Promocija multikulturalizma kao vrednosti Vojvodine kroz fotografiju.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa su mladi, uzrasta od 16 do 21 godina, pri čemu se neće strogo ograničiti ovaj uzrast, odnosno prihvaćće se radovi i mlađih učesnika, ali se razmatrati radovi starijih aplikanata.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Potprojekat će se realizovati kroz dve osnovne aktivnosti – konkurs za fotografiju i video radove mladih autora; izložba izabranih radova u najmanje 30 naselja u Vojvodini, koja će putovati na Brod teatru.

Potprojekat se realizuje u saradnji sa civilnim sektorom koji je neposredni organizator aktivnosti i realizator potprojekta.

Konkurs za fotografiju i kratak video film raspisaće se i objavi u sredstvima javnog informisanja i ostavi rok od 3 meseca za apliciranje i dostavljanje radova. Nakon izbora stručnog žirija i razmatranja i ocenjivanja radova, utvrdićće se 20 najboljih fotografija i 5 najboljih video filmova, koji će predstavljati sastavni deo izložbe i objavi u katalogu. Najbolja 2 rada iz svake kategorije će se nagraditi.

Izložba će putovati plovnim putevima Vojvodine na Brod teatru i zastati u najmanje 30 naselja u Vojvodini, gde će se postaviti izložba i otvoriti za posetioce, tokom leta 2009. godine.

Nakon završetka prvog ciklusa gostovanja, izložba može da se koristi u okviru realizacije drugih potprojekata, kao prateći kulturni sadržaj.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

Mart: raspisivanje javnog poziva za fotografiju i video rad

Mart, april, maj: trajanje konkursa i njegova aktivna promocija

April: izbor žirija

Jun:

- Zaključivanje konkursa
- izbor radova od strane žirija (prve i druge nagrade za svaku oblast, kao i 20 fotografija i 5 video radova koji će činiti izložbu BOGATSTVO

RAZLIČITOSTI)

- izložba nagrađenih radova u glavnom holu IV AP Vojvodine
- potavka nagrađenih radova na sajt sekretarijata i sajt projekta
EUROPEAN MEETING POINT
- štampanje 10 roll-banera sa fotografijama i izrada mini filma koji bi obuhvatio gore navedenih 25 radova i dao neki info o njihovim autorima i o samoj ideji projekta
- štampanje propagandnog materijala
- nabavka 2 info pulta (kompjuter sa tač skrinom) na kojima će biti sve informacije o istorijatu projekata, prezentacije izložbe i min film

Jul, avgust: realizacija same izložbe

Postavka izožbe na EXIT festivalu

Postavka izložbe u sklopu projekta BROD TEATAR PLOVNIM PUTEVIMA VOJVODINE u 30-ak mesta Vojvodine (brod pristane, roll-baneri se razvuku na obali i postave info pultovi, dve osobe će biti „kustosi“ izložbe i zainteresovanima će se pružati informacije o projektu, izložbi i EU integracijama, kao i puštanje mini filma neposredno pred izvođenje predstave)

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Izrada štampanog, radio i tv propagandnog materijala i sprovođenje televizijske, radio i outdoor kampanje: najava konkursa u sredstvima javnog informisanja (elektronskim i štampanim); najava izložbi u sredstvima javnog informisanja (elektronskim i štampanim).

[6.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Ukupni troškovi realizacije potprojekta procenjuju se na: **950.000,00 dinara**

[aktivnost 03 / IV]

Zajedno dokumentarni TV serijal

UVODNE NAPOMENE

Na području Srednje Evrope vekovima se mešaju razni narodi, uglavnom u slozi i miru, a ponekad se u borbi za životni prostor neki i oružja hvataju. Sve je to deo života na ovim prostorima: upućenost jedni na druge.

Svako je odnekud došao: neko ranije, neko kasnije, donoseći smo sa sobom svoju istoriju, običaje, svoju veru, moralna pravila, narav, modu...

Svi se trude da sačuvaju ono svoje, usput se prilagođavajući jedni drugima, jezik se menja, uči se u toj komunikaciji...

Po tome je Vojvodina verovatno jedinstvena. Po svemu ovom navedenom bliski su nam i oni koji žive sa one strane nekih čudnih granica, koje možda i nisu tako strogo zacrtane kako se na mapama prikazuju: jer ko može da zaustavi snagu duha, iskonsku žeđ za slobodom, da idemo tamo gde nam je sudbina odredila, da živimo onako kako nam je suđeno, a još više onako kako nam odgovara.

Eto to je tema dokumentarne serije ZAJEDNO.

REZIME

Posebni ciljevi	originalno predstavljanje bogatstva različitosti življenja u Vojvodini
Ciljna grupa	javnost Vojvodine
Obim	24 polusatne emisije; 1 novogodišnja celovečernja emisija
Način realizacije	snimanje tematskih primera na terenu, u autentičnom ambijentu u obliku kratkih serijala
Lokacije	oko 30 mesta u Vojvodini
Trajanje i dinamika	1. etapa - januar 2009.-jun 2009. 2. etapa – jun 2009.-decembar 2009. 3. etapa – novogodišnje izdanje - decembar 2009.
Troškovi	4.500.000,00 dinara

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSIOCI:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- RTV Vojvodine
- Udruženje za višenacionalnu saradnju "Sodalitas", Novi Sad
- Regionalne i lokalne televizije iz Vojvodine

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Dokumentarna serija "Zajedno" na originalan način, kroz **filmske i muzičke zapise**, prezentuje **zajedničku istoriju**, prožimanja i uticaje, različitosti i sličnosti, vojvođansku **multietičnost**. Njeno televizijsko prikazivanje treba značajno da doprinese sistematskoj edukaciji stanovništva, posebno mladih, boljem međusobnom upoznavanju, razumevanju, zajedničkom životu i tolerantnijim odnosima.

[2.01] CILJNA GRUPA

Javnost u Vojvodini

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Televizijske ekipe odlaze u mešovite sredine i po unapred pripremljenom scenariju snimaju pojedine tematske primere. Muzičke numere se rade na terenu, u autentičnom ambijentu, u formi spota koji može da se koristi i u ostalim epizodama ovog serijala. Jezik svakog filma je jezik sredine u kojoj se snima, a konačna verzija se prevodi na jezike emitovanja. Planovi snimanja se pripremaju uz pomoć stručnih konsultanata (etnologa, lektora, sociologa i muzikologa).

Snimanje je planirano na više lokacija u Vojvodini.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

Prvi deo: pripremna faza - decembar 2008. - januar 2009.

Drugi deo: snimanja – januar 2009. – decembar 2009.

Treći deo: emitovanje – januar 2009. – decembar 2009.

Paralelno sa snimanjem već primpremljene emisije se emituju na nekoliko televizija.

Prvi krug podrazumeva se 12 polustanih epizoda. Posle toga, krug se širi po ritmu od četiri epizode. Realno je očekivati da sa paralelno sa početkom emitovanmja proizvedu tri nove epizode, odnosno planira se nedeljni ritam emitovanja emisije u trajanju od trideset minuta. Pred kraj 2009. godine planirano je emitovanje novogodišnje emisije u trajanju od četiri sata.

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Najava emitovanja u programu RTV Vojvodine, kao i drugim televizijama u Pokrajini.

[6.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Ukupni troškovi realizacije potprojekta procenjuju se na: **4.500.000,00** dinara

[r/b: 04]

[naziv potprojekta]

Medijska kampanja “Multikulturalizam u Vojvodini”

[koncept]

plasiranje u javnost pet
jedinstvenih poruka o
prednostima kulturne različitosti

UVODNE NAPOMENE

Poruke koje se kreiraju i šalju u okviru ove kampanje sadrže varijacije osnovnih ideja koje čine podlogu shvatanju da je etnička različitost u Vojvodini, činjenica koja obogaćuje i oplemenjuje, nasuprot idejama izolacionizma i šovinizma, nasuprot jeziku mržnje i netrpeljivosti.

Poruke su usmerene kako u pravcu većinskog tako i manjinskih naroda na teritoriji Vojvodine, kao jedinstvena poruka o razumevanju i toleranciji.

Poruke kampanje svakako neće biti usmerene u pravcu isključivanja svesti o pripadnosti narodu, ali će takođe snažno biti usmerene u pravcu razvoja svesti o pripadnosti jedinke otvorenom društvu, usmerenom ka međunacionalnom povezivanju, evropskim integracijama, ili drugim povezivanjima koja nisu bazirana na nacionalnoj ili verskoj pripadnosti.

Poruka kampanje je i potreba za podizanjem nivoa javne reči i ohrabriranja onih kojima je jezik i smisao multikulturalnosti i višejezičnosti blizak i svojstven.

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Fond za multimedijalnu kulturu – Studio DAG
- Radiotelevizija Vojvodine
- Lokalne TV i radio stanice u Vojvodini

REZIME

Posebni ciljevi	širenje svesti kod mladih o potrebi uvažavanja različitosti
Ciljna grupa	mladi u Vojvodini / javnost u Vojvodini
Obim	117 srednjih i 314 osnovnih škola u APV
Način realizacije	plasiranje u javnost 15 jedinstvenih poruka o prednosti kulturne različitosti
Lokacije	-
Trajanje i dinamika	jun-novembar 2008. / novembar 2008. – jun 2009. god.
Troškovi	4.000.000,00 dinara

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Izgradnja i širenje svesti kod građana Vojvodine, posebno mladih, o zajedničkim vrednostima, o neophodnosti međusobnog poštovanja i uvažavanja među mladima različite nacionalne pripadnosti u Vojvodini, lansiranjem kratkih, razumljivih i jasnih poruka, koje će biti sadržane u projektnim materijalima.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa kampanje su mladi u Vojvodini, pre svega učenici osnovnih i srednjih škola, a same poruke kampanje koncipiraju se u skladu sa njihovim standardima, odnosno nivoom obrazovanja i razumevanja problematike.

Zbog javnosti kampanje, i slobodno možemo reći njene medijske "nametljivosti", efekti projekta će se u svakom slučaju odraziti na širi krug lica, na gotovo sve građane Vojvodine

[3.01] NAČIN I DINAMIKA REALIZACIJE

Kampanja ima motivacioni sadržaj, koji se ogleda u **15 poruka** usmerenih ka ciljnoj grupi, a sadržinski su vezane za cilj projekta, odnosno afirmaciji međuetničke tolerancije kod mladih u Vojvodini. Poruke koje su sadržane u projektnim materijalima predstavljaju "obraćanje" ciljnoj grupi sa ciljem da ih pouči i navede na razmišljanje o toleranciji, a na način koji je njima blizak, svojstven i razumljiv. U cilju što kvalitetnijeg nastupa u definisanim porukama iz projektnog materijala, angažovaće su psiholozi, pedagozi i druga stručna lica.

U tehničkom smislu, ovih 15 poruka provejavaju kroz sve projektne materijale i njihova prepoznatljiva forma se pojavljuje u svim segmentima kampanje sa istim konceptom.

Kampanja se realizuje kroz dva segmenta:

Prvi segment - PRINT KAMPANJA: Kreiranje i realizacija štampanog materijala i distribucija u svim školama (osnovnim i srednjim) u Vojvodini.

1. Izrada plakata u 5 vrsta (sa 5 poruka) sa prigodnim umetničkim (fotografija) likovnim rešenjem i jasnom tekstualnom porukom.

Distribucija se vrši po osnovnim i srednjim školama u Vojvodini, ukupno **461 škola** (117 srednjih i 344 osnovnih). Svako školi se dostavlja po jedan primerak plakata od svake vrste i u obavezi su da istaknu projektne plakate u prostorijama škole tokom školske 2008/2009. godine. (realizacija u saradnji sa *Pokrajinskim sekretarijatom za obrazovanje i kulturu Vojvodine*).

2. Izrada drugog promotivnog materijala: džepnih kalendara, blok notesa, flajera i brošura iste tematike i grafičkog rešenja kao i plakati i njihova distribucija.

U sklopu ovog segmenta planirana je realizacija kampanje "Tolerancija - razmisli" u okviru koje je osmišljeno 5 promotivnih slogana. Realizovaće se izrada štampanog i drugog promotivnaog materijala sa pomenutim porukama uz adekvatno grafičko rešenje (novembar 2008. godine).

Drugi segment - TV KAMPANJA: Realizacija **15 TV spotova**, koji sadržinski predstavljaju "oživljavanje" ilustracija sa štampanog materijala i njihovo emitovanje u programima TV stanica u Vojvodini.

U 2006. godini dogovorena je dugoročna saradnja sa **2** pokrajinske i **10** lokalnih TV stanica u Vojvodini, u formi medijskog sponzorstva, te ovaj segment kampanje ima potpunu podršku televizijskih medija u Vojvodini i apsolutnu pokrivenost na teritoriji pokrajine. U ovoj fazi očekujemo proširenje broja lokalnih TV stanica koje će pružiti podršku projektu.

Produkcija materijala ovog segmenta kampanje je planirana u periodu jun 2008. – decembar 2008., a početak distribucije i emitovanja se očekuje u januaru 2009. godine.

[4.01] TROŠKOVI POTPROJEKTA

Ukupni troškovi realizacije potprojekta: **4.000.000,00 dinara**

[r/b: 05]

[naziv potprojekta]

Povratak dobrim poslovnim običajima oživljavanje višejezičnosti u privrednoj sferi

[koncept]

istraživanja medija u Vojvodini o
primeni višejezičnosti u
poslovanju privrednih subjekata i
medijska afirmacija ove ideje

UVODNE NAPOMENE

Upotreba jezika i pisama svih nacionalnih zajednica koje žive na određenom području, u privredi i trgovini, uvažavanje različitosti imalo bi ekonomsku korist za privredne subjekte, jer bi se potrošači osećali ravnopravnim i uvažanim što bi, pored drugih kvaliteta, izazvalo njihovu zainteresovanost za kupovinu određenih proizvoda.

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- RTV Panonija, Novi Sad
- Lokalni mediji u Vojvodini

REZIME

Posebni ciljevi	afirmacija primene višejezičnosti u privrednoj sferi
Ciljna grupa	privredni subjekti u Vojvodini
Obim	-
Način realizacije	aktivno uključivanje medija u istraživanja
Lokacije	višejezična i višenacionalna naselja u Vojvodini
Trajanje i dinamika	januar – decembar 2009.
Troškovi	1.200.000,00 dinara

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Cilj akcije je oživljavanje višejezičnosti u privredno-poslovnoj sferi, što ima puno opravdanje kako u društveno tako i u privredno i finansijskom smislu, posebno kada se ima u vidu bogata tradicija i poslovni duh koji je bio prisutan više decenija u vojvođanskoj trgovačkoj i poslovnoj komunikaciji.

[2.01] CILJNA GRUPA

Privredni subjekti u Vojvodini, sa naglaskom na privrednike i preduzeća koji posluju u višejezičnim, odnosno višenacionalnim sredinama.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Osnovna ideja je u potpunosti uključivanje pojedinih elektronskih i štampanih medija u Vojvodini, koji će na ovu temu istraživati stanje i na taj način posredno afirmisati posebne ciljeve potprojekta, pokretanjem rubrika u kojima bi novinari na zanimljiv način opisivali pozitivne (i negativne) primere iz pojedinih mesta (ispisivanje naziva firme, obaveštenja za potrošače, intervju sa zaposlenima itd. objavljivanje tekstova – članaka u pisanim medijima – uspostaviti stalne rubrike (dvo nedeljno ili nedeljno) i drugo; sprovodili istraživanja i ankete, razgovore sa privrednicima i građanima na ovu temu u okviru kontakt emisija i sl.

Ova istraživanja bi se koristila i za pripremu predloga i realizaciju dodele priznanja privrednicima – pozitivnim primerima afirmacije višejezičnosti u poslovanju.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

Prvi deo:

- januar-mart 2009. / pripremna faza (odabir medija saradnika; organizacija konsultativnih sastanaka sa izabranim medijima/novinarima; kreiranje pojedinačnih koncepta medijskog obrađivanja zadate teme i dr.);

- april-oktobar 2009. / medijska realizacija (konstantna terenska istraživanja i ankete tokom trajanja ove faze realizacije; medijsko predstavljanje i promocija ideje i dr.)

Drugi deo: decembar 2009. – dodela priznanja privrednicima koji predstavljaju pozitivne primere primene višejezičnosti u poslovanju.

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Izrada i emitovanje/objavljivanje dodatnog propagandnog materijala.

[6.01] PRATEĆE AKTIVNOSTI

Organizacija motivacionih seminara za odabrani krug privrednika iz Vojvodine (pod uslovom obezbeđenja sredstava iz donacija)

[7.01] TROŠKOVI POTPROJEKTA

Ukupni troškovi realizacije potprojekta: **1.200.000,00** dinara

[r/b: 06]

[naziv potprojekta]

Etno dan III i IV faza

[koncept]

organizacija prezentacija
nacionalnih zajednica u
Vojvodini, na nivou obrazovnih
ustanova

UVODNE NAPOMENE

U našem društvu je danas prisutan nizak nivo znanja o prošlosti i kulturi Vojvodine, uopšte, a naročito je prisutno neznanje o drugim nacionalnim zajednicama. Razlozi za ovakvo stanje su pre svega nedostatak ili nizak nivo edukacije stanovništva ili nedostatak neposrednog iskustva u ovoj oblasti

Polazeći od tvrdnje da je neznanje izvor svih predrasuda, koje rezultiraju negativnim stavom i odbojnošću prema kulturnoj, jezičkoj, verskoj i drugoj različitosti, uočena je potreba da se alternativnim načinima, mladima stvore uslovi za sticanje novih saznanja i iskustava iz ove oblasti.

Potprojekat je usmeren u pravcu unapređivanja svesti i znanja kod ciljne grupe o različitosti u Vojvodini i prihvatanja različitosti kao prednosti i bogatstva ovih prostora. Aktivnosti potprojekta podrazumevaju organizaciju i realizaciju prezentacije pojedinih nacionalnih i etničkih zajednica koje žive u Vojvodini, sa svojim kulturnim, folklorim, istorijskim, gastronomskim i drugim karakteristikama.

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNER:

- Vojvođanski centar za ljudska prava

REZIME

Posebni ciljevi	unapređenje znanja o različitim kulturama u Vojvodini
Ciljna grupa	učenici dvojezičnih osnovnih škola u Vojvodini
Obim	15 škola u III fazi; 15 škola u IV fazi
Način realizacije	prezentacija karakteristika etničkih zajednica
Lokacije	14 mesta u III fazi; 14 mesta u IV fazi
Trajanje i dinamika	septembar – decembar 2008. januar – jun 2009.
Troškovi	4.000.000,00 dinara

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Unapređenje svesti i znanja o različitosti kulture, folkloru, istorije i dr. kod različitih nacionalnih zajednica koje žive u Vojvodini i prihvatanje te različitosti kao predosti i bogatstva ovih prostora.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa su mladi viših razreda osnovnog školskog uzrasta iz Vojvodine.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Aktivnosti potprojekta usmerene su na organizovanje prezentacije pojedinih etničkih zajednica koje žive u Vojvodini, sa svojim kulturnim, folklornim, istorijskim, gastronomskim i drugim karakteristikama, u jednom danu (na jednom školskom času) za svaku pojedinu manjinu. "Etno Dan" bi u organizacionom smislu u potpunosti realizovala pojedina obrazovna ustanova, prema uputstvima i smernicama nosioca projekta.

Ove prezentacije će se organizovati od strane i u okviru odabranih obrazovnih ustanova, a u okviru prezentacija prikazaće se karakteristike onih nacionalnih i etničkih zajednica koje žive u okruženju.

Prezentacija jedne nacionalne zajednice će se održati u jednom danu, a očekuje se po jedna prezentacija (u okviru jedne obrazovne ustanove) na mesečnom nivou.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

U okviru četvrte faze projekta "Afirmacija multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini" realizovaće se aktivnosti iz treće i četvrte faze ovog potprojekta:

Hronologija aktivnosti:

III faza (septembar-decembar 2008.):

septembar, oktobar 2008. godine: pripremna faza

odabir škola, odabir saradnika i profesora-organizatora i svakoj školi, odabir i priprema materijala za Etno dan u svakoj pojedinačnoj školi, definisanje kriterijuma i datuma svakog pojedinačnog Etno dana, izrada promotivnog materijala.

novembar, decembar 2008. godine: faza realizacije Etno dana

realizacija Etno dana u odabranim školama, medijsko predstavljanje i oglašavanje, izrada narativnog i finansijskog izveštaja za treću fazu potprojekta.

IV faza (januar-jun 2009.)

januar-mart 2009. godine: pripremna faza

odabir škola, odabir saradnika i profesora-organizatora i svakoj školi, odabir i priprema materijala za Etno dan u svakoj pojedinačnoj školi, definisanje kriterijuma i datuma svakog pojedinačnog Etno dana, izrada

promotivnog materijala.

april-jun 2009. godine: faza realizacije Etno dana

realizacija Etno dana u odabranim školama, medijsko predstavljanje i
oglašavanje, izrada narativnog i finansijskog izveštaja za četvrtu fazu
potprojekta.

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Organizacija konferencija za štampu.

[6.01] PRATEĆE AKTIVNOSTI

Priprema pomoćnog materijala sa stručnjacima iz oblasti istorije, etnologije,
etnografije, etnomuzikologije i drugih srodnih oblasti i kreiranje osnovnog uputstva
– scenarija za neposredne realizatore – škole.

[7.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Procenjeni troškovi aktivnosti iznose **4.000.000,00** dinara i većim delom će se
finansirati iz donacija, a delom iz Budžeta AP Vojvodine.

[r/b: 07]

[naziv potprojekta]

Evaluacija stanja međuetničkih odnosa kod mladih u Vojvodini

[koncept]

istraživanja o stavu mladih prema drugim kulturama, kulturnoj različitosti i pripadnicima drugih etničkih zajednica u Vojvodini

UVODNE NAPOMENE

Međuetnički odnosi predstavljaju prioritarno pitanje kvalitetnog življenja na globalnom i regionalnom nivou, pa tako, i na nivou pokrajine Vojvodine. Pokazalo se da je oslanjanje na tzv. *dobru tradiciju ovih prostora* deo jedne veoma opasne inercije i zablude. Naime, *ovi prostori* tj. teritorija pokrajine Vojvodine, su toliko izmenjeni demografski, ekonomski i politički, da zaključivanje o stanju međuetničkih odnosa bez istraživanja koje je procesno, koje se stalno ponavlja radi praćenja, naprosto više nemoguće.

Posebno značajan potencijal za međuetničko poverenje i harmoniju jedne zajednice nose njeni mladi članovi. Pokazalo se da demokratizacija društvenih odnosa polako i sigurno briše paradigmu da mladi nisu aktivan deo društva i da njihove stavove kreiraju oni koji ih zastupaju u svetu aktivne politike i ekonomije odraslih. Izgrađivanje građanske svesti, kome se poslednjih nekoliko godina posvećuje značajna pažnja i koje je inkorporirano u osnovno obrazovanje dece pokazuje svoje rezultate i sve je jasnije da mladi sa svojim inicijativama, stavovima itekako jesu i pre sticanja prava glasa, veoma glasni i jasni u svojim zahtevima za standardom na etičkom, socijalnom, ekonomskom i političkom planu.

Stanje međuetničkih odnosa kod mladih nije samo indikator kvaliteta sadašnjosti jedne zajednice, ono je projekcija bliže i dalje budućnosti te zajednice.

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSILAC:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine

PARTNERI:

- Pedagoški zavod Vojvodine

REZIME

Posebni ciljevi	dobijanje celovite slike o nivou međuetničke tolerancije kod mladih u Vojvodini
Ciljna grupa	učenici osnovnih i srednjih škola
Obim	100 škola / 4000 anketiranih učenika
Način realizacije	anketna istraživanja i uvođenje sistema istraživanja u obrazovne ustanove
Lokacije	100 osnovnih i srednjih škola u APV
Trajanje i dinamika	(treća faza) tokom 2009. godine
Troškovi	850.000,00 dinara

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Razvijanje postupaka za praćenje stepena poverenja među etničkim zajednicama kroz stavove mladih.

Kreiranje baze podataka o stanju međuetničkih odnosa u stavovima mladih

Unapređivanje kontrole i snižavanje etničke netolerancije kod mladih koji su uključeni u opšte obrazovanje.

Posebni ciljevi potprojekta usmereni su i na dobijanje celovite slike o nivou međuetničke tolerancije kod ciljne grupe u raznim sredinama, te usmeravanje aktivnosti projekta u skladu sa stanjem na terenu.

[2.01] CILJNA GRUPA

Ciljna grupa u prvoj fazi broji 4000 učenika iz 100 vojvođanskih škola. To su učenici viših razreda osnovne škole i srednjoškolci, uzrasta između 13 i 19 godina. Oni su ujedno i prva korisnička grupa projektnog cilja koji je usmeren na osveščivanje značaja multikulturalnosti i međuetničke tolerancije. Drugu korisničku grupu projekta čini grupa od 100 vojvođanskih škola koje će prvo biti uključene preko anketnog ispitivanja učenika za evaluaciju stanja međuetničkih odnosa kod mladih, a potom će im se preporučiti sistem evaluacije međuetničkih odnosa kod mladih za školu. Za njegovu primenu i ugradnju u školski program školama će biti ponuđena kratka obuka putem seminara. Škole koje se opredele za ugrađivanje sistema evaluacije u svoj program dobiće stručnu podršku i pomoć u okviru ovog projekta.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

U proteklom periodu, realizovana je **treća** i **četvrta** etapa druge faze potprojekta, koja je obuhvatala sledeće:

- Obuka za primenu sistema evaluacije u školi i učešće u radu konkursne komisije.
- Seminar za uvođenje sistema evaluacije u škole, konkurs i ugovaranje pomoći školama.
- Osmišljavanje pomoći školama i analiza sa prezentacijom ukupnih rezultata.
- Konsultativna pomoć školama za uvođenje sistema evaluacije i analiza sa prezentacijom ukupnih rezultata projekta.
-

Metodologija realizacije potprojekta predvidela je anketno istraživanje, formiranje baze podataka, seminare i konsultacije/monitoring i javnu prezentaciju toka realizacije i rezultata projekta.

Potprojekat je realizovao stručni tim *Pedagoškog zavoda Vojvodine* u saradnji sa posebno angažovanim istraživačkim timom, kojim je rukovodio prof. dr Radoš Radivojević.

Na osnovu analize rezultata o stanju međuetničkih odnosa kod mladih u Vojvodini istraživački tim je utvrdio najznačajnije i najdominantnije međuetničke probleme i uradio **model samoevaluacije** koji bi omogućio školama da same kontinuirano prate stanje i probleme međuetničkih odnosa kod mladih i da preduzimaju neophodne aktivnosti u cilju njihovog poboljšanja. Model sadrži najznačajnije međuetničke probleme, metodologiju istraživanja i metode i aktivnosti valorizacije stanja i poboljšanja kvaliteta međuetničkih odnosa između učenika.

U **narednom periodu** planirano je sistematsko sprovođenje i implementacija rezultata prethodnih faza istraživanja uz organizovanje serije stručnih seminara na kojima bi se pomenuti model samoevaluacije što kvalitetnije prilagodio specifičnijim obrazovnim ustanovama.

Jedan od vidova aktivnosti u praćenju i podržavanju tolerantnih odnosa mladih u školama i društvenoj sredini koji je planiran za naredni period je formiranje kreativnih multietničkih timova učenika koji će planirati i organizovati različite aktivnosti u vidu radionica i sekcija na kojima bi se obrađivale teme iz multikulturalne teorije i prakse, kao i organizovanje tribina sa gostujućim predavačima koji se bave proučavanjem etničkih odnosa i tolerancije.

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

Aktivnosti potprojekta u ovoj fazi će se realizovati tokom 2009. godine.

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Izrada štampanog promotivnog materijala i njena distribucija po školama učesnicama programa.

[6.01] PRATEĆE AKTIVNOSTI

Izdavanje rezultata istraživanja, sprovedenih na osnovu anketa projektnog tima realizatora, u formi štampane publikacije.

[7.01] TROŠKOVI POTPROJEKTA

Ukupni troškovi realizacije potprojekta procenjuju se na: **850.000,00 dinara**.

[r/b: 08]

[naziv potprojekta]

INTERETNO FESTIVAL

[koncept]

Interetno festival je međunarodni festival različitosti kultura kroz razne sadržaje.

Moto: Svake godine u avgustu svet dolazi u Suboticu

UVODNE NAPOMENE

Mađarski kulturni centar "Nepker" iz Subotice zajedno sa opštinom Subotica i Kućom tradicije iz Budimpešte organizovao je sedmu godinu za redom INTERETNO FESTIVAL u Subotici i okolnim mestima. Na ovom festivalu prikazana je kultura brojnih naroda sveta kroz šarene programe i kvalitetne nastupe u festivalskom gradu nazvanom "Etnopolis".

Uočena je važnost da se ovaj festival uvrsti u realizaciju Projekta i na taj način obogate njegove aktivnosti i u oblasti festivalskih promocija vrednosti kulturne različitosti.

U 2009. godini planirano je održavanje osmog Interetno festivala.

REALIZATORI POTPROJEKTA

NOSIOCI:

- Pokrajinski sekretarijat za propise, upravu i nacionalne manjine
- Mađarski kulturni centar "Nepker", Subotica

PARTNERI:

- Skupština opštine Subotica
- Kuća tradicija, Budimpešta

REZIME

Posebni ciljevi	upoznavanje sa različitim kulturama u formi festivala
Ciljna grupa	mladi u Vojvodini
Obim	-
Način realizacije	izložbe, smotre i druge festivalske forme prezentacije različitih kultura
Lokacije	Subotica, okolna mesta
Trajanje i dinamika	pet dana, druga polovina avgusta 2009.
Troškovi	5.000.000,00 dinara

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Stvaranje uslova za upoznavanje tradicije narodne umetnosti i kulture drugih naroda. Masovnost učešća građana, posebno mladih, što rezultira neposrednom bližem upoznavanju vojvođanske kulturne baštine i doprinosi nivou znanja o multikulturalnoj Vojvodini.

[2.01] CILJNA GRUPA

Mladi u Vojvodini, sa akcentom na severni deo Bačke i Suboticu sa okolinom.

[3.01] NAČIN REALIZACIJE

Organizovanje štandova – izložbe zanatlija, šarenih programa, etnokoncerata, folklornih i muzičkih grupa iz Vojvodine i inostranstva, u vidu stalnih programa i programa promenljivog sadržaja

[4.01] DINAMIKA REALIZACIJE

druga polovina avgusta 2009.

[5.01] MEDIJSKA PROMOCIJA

Ostvarivanje saradnje sa elektronskim i štampanim medijima
Organizacija pres konferencija
Izrada štampanih, radio i tv propagandnog materijala i sprovođenje televizijske, radio i outdoor (bilbordi) kampanje

[6.01] TROŠKOVI POTPROJEKTA

Ukupni troškovi realizacije potprojekta: 5.000.000 dinara, od čega je učešće u finansiranju troškova iz Budžeta APV najviše **2.000.000,00** dinara.

[r/b: 09]

Ostale aktivnosti u vezi sa realizacijom projekta

UVODNE NAPOMENE

Ciljevi Projekta će se osim pojedine potprojekte, ostvarivati i realizacijom pojedinih aktivnosti koje se tokom realizacije osnovnih i posebnih projektnih zadataka nametnu kao moguće ili neophodne u određenom trenutku.

Pojavljivanje ovakvih mogućnosti tokom realizacije projekta odnose se pre svega na neplanirano ostvarivanje donatorskih sredstava, kojima se finansiraju aktivnosti koje nisu u predviđene okvirima pojedinih potprojekata, a smatraju se značajnim za ostvarivanje ciljeva projekata, ili se odnose na projekte ili predloge projekata organizacija, institucija i drugih relevantnih subjekata, koje mogu značajno doprineti uspešnoj realizaciji projektnih zadataka i ostvarivanju njegovih osnovnih i posebnih ciljeva.

Ovakve aktivnosti se pre svega odnose na:

- organizaciju konferencija, seminara, okruglih stolova i naučnih i drugih skupova, sa temama koje se odnose na afirmaciju multikulturalizma, razvoj interkulturnog dijaloga, poštovanje kulturne različitosti i drugim srodnim temama.
- aktivnosti, projekte i predloge projekata civilnog sektora, obrazovnih i kulturnih institucija i drugih subjekata, manjeg obima, koji se odnose na edukaciju u pravcu uvažavanja različitosti i promociju vrednosti i kulturne i etničke različitosti u Vojvodini;
- aktivnosti, projekte i predloge projekata manjeg obima, kojima se realizuje ili promoviše saradnja i tolerancija između različitih kultura, etničkih zajednica i slično;
- nabavka, izrada i realizacija promotivog i drugog logističkog materijala za potrebe i u svrhu uspešnog sprovođenja projektnih zadataka, a nisu u direktnoj vezi sa nijednim definisanim potprojektom;
- druge aktivnosti koje su u skladu sa osnovnim i posebnim ciljevima Projekta "Afirmacija multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini".

[1.01] POSEBNI CILJEVI

Predviđanjem za realizaciju i finansiranje pojedinih aktivnosti i projekata manjeg obima, koje nisu direktno i precizno utvrđene okvirima potprojekata, otvara se mogućnost fleksibilnijeg i dinamičnijeg pristupa u sprovođenju projektnih zadataka i ostvarivanju osnovnih ciljeva.

[2.01] NAČIN REALIZACIJE

Ove aktivnosti se realizuju samostalno ili u saradnji sa subjektima predlagačima, u zavisnosti od karaktera i prirode samih aktivnosti koje se sprovode.

[3.01] TROŠKOVI AKTIVNOSTI

Ukupni troškovi realizacije aktivnosti procenjuju se na: **3.000.000,00 dinara.**